ROK XIV. Nr. 199 (4875) WILNO, piątek 21 lipca 1939 r. Pismo nie jest datowane naprzód Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Partner nie umie algebry

Słyszy się często zdanie, że Niemcy są marnymi politykami. Teza taka może wzbudzać pewne wątpliwości, bo przecież Bismark, Fryderyk II...

Niewątpliwie jednak talenty dyplomatyczne są w tym narodzie rzadkie. Są narody o szczególnym uzdolnieniu do gry politycznej, jak np. Włosi. Macchiavelli lub Cavour są tylko najbardziej znanymi przedstawicielami włoskiej umiejętności dyplomatycznej. Wiemy, że doradcy włoscy byli od dawna niezwykle cenieni na dworach z powodu swej biegłości w sztuce politycznej i w intrydze. Tego o Niemcach powiedzieć się nie da.

Powtarzamy często znakomite sformułowanie, że polityka jest algebrą. Sztuka polega na tym, aby pod symboliczne znaczki podstawić prawdziwe wartości. Historia daje wiele dowodów, że politycy niemieccy źle rozwiązywali zadania z algebry politycznej. Mąż stanu tak bardzo jak Hitler utalentowany zdaje się też popełniać błędy w tej sztuce.

Bethman-Holweg zdecydował się w 1914 r. na zgwałcenie neutralności Belgii, licząc, że W. Brytania nie będzie się bić o „świstek papieru". Przykład rozumowania bardzo uproszczonego, naiwnego. Zapewne, Bethman-Holweg miał rację — Anglia nie biłaby się o „świstek papieru" jako taki, ale przecież porwanie owego świstka oznaczało bardzo istotną zmianę w sytuacji europejskiej. Gdyby chodziło tylko o złamanie podpisu, Anglicy z całą pewnością puściliby to płazem, jak to miało miejsce ostatnio, po bezprawnym zerwaniu przez Hitlera traktatu morskiego z W Brytanią. Ale w 1914 r. nie chodziło tylko o podpis, chodziło o Belgię.

Warunkiem bezpieczeństwa Anglii jest niepodległość Belgii i Holandii. Gdy swego czasu Napoleon okupował owe kraje, zyskał w Anglii nieubłaganego wroga. Anglicy nie złożyli miecza do pochwy, dopóki nie złamali panowania francuskiego na tym terenie. Tym bardziej nie mogli zezwolić na opanowanie tego tak delikatnego punktu przez niemiecką siłą militarną.

Jeżeli kanclerz II Rzeszy wierzył choć przez chwilę, że pomimo ostrego antagonizmu anglo-niemieckiego — W. Brytania zezwoli Niemcom zająć Belgię i złamać Francję, to dał dowód dużej politycznej naiwności.

Dziś w Niemczech prasa pisze, że Anglia nie będzie się bić za Gdańsk, bo nic to jej nie obchodzi. Ach, zapewne... Los Gdańska mało obchodzi obywateli państwa wyspiarskiego. Tylko że nie chodzi o znaczek symboliczny „Gdańsk", ale o fakt, który ów znaczek wyraża. Okupacja Gdańska przez Niemców to nowy sukces Hitlera, nowy akt przemocy międzynarodowej i co najważniejsza, cios wymierzony Polsce, która w tej chwili jest zasadniczym elementem systemu angielsko-francuskiego w Europie. Złamanie Polski byłoby realizacją całkowitej hegemonii niemieckiej w Europie środkowej i wschodniej. Wtedy, pomimo wyspiarskiego położenia, Anglicy nie czuliby się dostatecznie bezpieczni w Europie.

Prasa niemiecka może liczyć na brak krytycyzmu swych czytelników i może sobie pozwalać na uproszczenia. Ale byłoby bardzo źle, gdyby kierownicy polityczni III Rzeszy sami w owe optymistyczne uproszczenia wierzyli. Obawy takowe mogą być najzupełniej realne, bo jak wykazały fakty, dyplomacja niemiecka popełniła grube błędy wskutek bardzo symplicystycznego ujmowania sytuacji.

Ostatnio zwraca uwagę wielka liczba różnych oficjalnych angielskich enuncjacyj, precyzujących niewątpliwe stanowisko W. Brytanii w sprawie Gdańska. Mówił lord Halifax, mówił dwa razy Chamberlain, pisze „Times" itp. Bardzo jest znamienna owa elokwencja u Anglików, którzy — jak wiadomo — odznaczają się w polityce powściągliwością i małomównością.

Niezwykła wielomówność dyplomatów londyńskich tłumaczy się dość prosto. Anglicy zrozumieli, że partner niemiecki nie jest zbyt biegły w algebrze politycznej i ma tendencje do sugerowania się ułatwionymi hipotezami. Dlatego londyńscy mężowie stanu starają się dostosować swe enuncjacje do sposobu rozumowania przeciwnika. Jak się to mówi, kładą łopatą do głowy, aby uniknąć wojny przez nieporozumienie. Tse

Znowu krew
między Polską a Gdańskiem
Urzędnik celny z Gdańska zastrzelił strażnika polskiego na polskim terytorium

GDAŃSK, (Pat). Wczoraj około godziny 9.30 rano gdański urzędnik celny i dwuch umundurowanych s a-manów przekroczyło granicę gdańsko - polską, przy kamieniu granicznym D. O. 16 i weszło wgłąb terytorium polskiego, gdzie natknęli się na polskiego strażnika granicznego Witolda Budziewicza.

Na wezwanie Budziewicza do zatrzymania się, gdański strażnik strzelił do Budziewicza, kładąc go trupem na miejscu, po czym wraz z towarzyszami zbiegł na stronę gdańską.

Polskie władze administracyjne prowadzą dochodzenie w tej sprawie

Gen. Ironside
na ćwiczeniach wojskowych

WARSZAWA, (Pat). W dniu wczorajszym gen. Ironside udał się rano w towarzystwie inspektora armii gen. Norwid - Neugebauera do Rembertowa, gdzie był obecny na większym ćwiczeniu z udziałem czołgów i lotnictwa oraz z ostrym strzelaniem piechoty i artylerii.

Następnie minister spraw wojskowych gen. Kasprzycki podejmował gościa angielskiego śniadaniem w miejscowym kasynie. Po śniadaniu odbyła się defilada wszystkich oddziałów, które wzięły udział w ćwiczeniu.

Z Rembertowa gen. Ironside wyjechał do Modlina, gdzie zapoznał się z organizacją, wyposażeniem i pracą saperów oraz był obecny na ostrym strzelaniu lotnictwa.

Niema zgody w sprawie Tientsinu

TOKIO, (Pat). Według dzienników japońskich, rokowania ambasadora Craigie i ministra spraw zagranicznych Aritą wykazały daleko idącą rozbieżność poglądów.

Turczynki nad Londynem

STAMBUŁ (Pat). W początkach października b. r. eskadra samolotów bombowych tureckich ma odwiedzić Londyn. Wszystkie samoloty będą pilotowane przez kobiety. Dowodzić eskadrą będzie Sabina Gokczen, adoptowana córka Ataturka.

W drodze do Anglii eskadra odwiedzi Ateny, Sofię i Bukareszt.

Znowu aktualny
plan budowy tunelu pod kanałem La Manche

PARYŻ (Pat). Na tle ostatnich coraz ściślejszych kontaktów francusko - angielskich, w kołach parlamentarnych Francji i w opinii publicznej na nowo odżyła dawna koncepcja zbudowania tunelu pod kanałem La Manche, któryby zapewnił bezpośrednią komunikację kolejową Paryż—Londyn.

Specjalnie utworzone w swoim czasie stowarzyszenie dla zbudowania kolei podmorskiej, prowadzącej tunelem z Francji do Anglii, na nowo podjęło swą działalność i postanowiło rozwinąć szerszą akcję publiczną na terenie Anglii i Francji na rzecz uzyskania od obu rządów koncesji na budowę tej kolei, której plany zostały dosyć szczegółowo opracowane.

Nowy Dalai-Lama ma 5 lat
Władca Tybetu jest synem wieśniaka z małej wsi

CZUNGKING, (Pat). Czternastym dalaj lamą, władcą Tybetu i duchownym przewódcą milionów wiernych wyznawców lamaizmu, zamieszkujących Tybet, Mongolię i rozsianych po całych Chinach, został proklamowany młody pięcioletni syn wieśniaka z małej wioski, znajdującej się w zapadłym zakątku prowincji Kokonor.

Poszukiwania nowego dalaj lamy trwały 5 lat. Jak wiadomo poprzedni władca Tybetu zmarł w roku 1933. Następcę jego odnaleźli mnisi i jasnowidze tybetańscy w Taherasu w prowincji Kokonor.

Obecnie nowy dalaj lama znajduje się już w drodze do Tybetu. Towarzyszą mu specjalni posłowie, którzy przybyli z Lassy i przedstawiciele chińskiego rządu narodowego.

Rząd chiński przeznaczył 100 tys dolarów na podróż młodego dalaj lamy, oddając do jego dyspozycji liczną świtę i oddział wojska. Wszyscy lamowie modlą się obecnie za pomyślność podróży nowego władcy.

Młody dalaj lama jest, według opowiadań osób, które go widziały, cichym, spokojnym, bardzo opanowanym dzieckiem o przenikliwych oczach. Na zadane mu pytanie odpowiedział po chińsku, wymieniając swój wiek i nazwisko. Na inne pytania odpowiadał milczeniem, lub przeczącym ruchem głowy.

Wyznawcy lamaizmu, jak wiadomo, wierzą, iż dusza zmarłego dalaj lamy wcieliła się w tego chłopca, który urodził się dokładnie w chwili śmierci poprzedniego władcy Tybetu.

B. ambasador Sowietów w Bułgarii wyjęty z pod prawa

MOSKWA (Pat). Agencja Tass podaje: Dnia 17 lipca trybunał najwyższy ZSRR rozpatrywał sprawę b. ambasadora ZSRR w Bułgarii Raskolnikowa i ustalił, iż zdezerterował on ze swego posterunku, przeszedł do obozu wrogów ludu i odmówił powrotu do ZSRR.

Zgodnie z artykułami 319 i 320 kodeksu postępowania karnego RSFSR, jak również zgodnie z ustawą z dnia 21 listopada 1929 „o wejściu z pod prawa funkcjonariuszy - obywateli ZSRR zagranicą, przechodzących do obozu wrogów klasy robotniczej chłopskiej i odmawiających powrotu do ZSRR, trybunał najwyższy ZSRR wyjął Raskolnikowa z pod prawa.

Skarby wracają do Hiszpanii

PARYŻ (Pat). W porcie La Rochelle zaczęto ładowanie na statek hiszpański „Monte Albertia" skrzyń zdeponowanych tam w czasie wojny domowej hiszpańskiej przez bank w Bilbao.

Skrzynie te, zawierające nie tylko banknoty, ale również depozyty osób prywatnych w postaci akcji, papierów wartościowych i kosztowności mają większą nawet wartość niż depozyt złota banku hiszpańskiego w banku Francji.

Sprawa tego depozytu nie została jeszcze definitywnie zakończona przez sądy paryskie. Wartość zwróconych obecnie skrzyń obliczana jest na ok. 10 miliardów fr. Tak zwana sprawa skarbu w Bilbao będzie załatwiona ostatecznie za tydzień. Ostatecznym wyrokiem trybunału paryskiego będzie również rozstrzygnięta sprawa depozytu gwarancyjnego złota, złożonego w banku Francji.

Ładowanie skrzyń na statek, odbywające się pod silną strażą, będzie trwało niemal przez cały miesiąc.

Pan Prezydent w Wiśle

KATOWICE, (Pat). Dnia 20 bm o godz. 8.50 rano przybył do Wisły Pan Prezydent Rzeczypospolitej wraz z małżonką.

Dziennikarze litewscy wracają

WARSZAWA, (Pat). Wycieczka dziennikarzy litewskich, bawiąca w Polsce od dni 12-tu, zatrzymała się w drodze powrotnej do Kowna w Warszawie, przedłużając swój pobyt o jeden dzień.

Wczoraj wieczorem dziennikarze litewscy opuścili Warszawę.

Dobrze byłoby
zawieść gdańszczan do Kłajpedy

KOWNO (Pat). Ruch w porcie kłajpedzkim zamarł. Odbiło się to na sytuacji gospodarczej kraju kłajpedzkiego. Firmy ekspedycyjne przechodzą wielkie trudności. Niektóre bankrutują. Zbankrutowało również towarzystwo młynów kłajpedzkich.

W Kłajpedzie zaznacza się zupełny brak śledzi. Trudno również o ziemniaki. Mięsa jest pod dostatkiem, lecz siła nabywcza ludności robotniczej jest bardzo ograniczona. Chłopi są zmuszeni do sprzedawania pośrednikom swoich wyrobów z wyjątkiem masła i jaj. Bezpośrednia sprzedaż konsumentowi jest wzbroniona. Ceny w kraju kłajpedzkim są znacznie wyższe od cen na Litwie.

—o—

Wysokie odznaczenie regenta Jugosławii

LONDYN (Pat). Król Jerzy VI wręczył jugosłowiańskiemu księciu Pawłowi odznaki orderu „kawalera podwiązki".

ś. p.

LEON HUSZCZA

Leśnik dyplomowany

odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami zmarł dn. 20 lipca 1939 r. przeżywszy lat 54.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dn. 21.VII. 1939 r. o godz. 9-ej rano w kościele św. Jakuba i Filipa. Odprowadzenie zwłok na cmentarz św. Piotra i Pawła odbędzie się tegoż dnia o godz. 18-ej z kościoła św. Jakuba i Filipa.

O tym smutnym obrzędzie zawiadamiają pogrążeni w żałobie

ŻONA I SYN

ś. p.

LEON HUSZCZA

Inżynier-Leśnik

Kierownik Biura Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Wileńskiego,

odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi,

opatrzony św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dnia 20 lipca 1939 r. w Wilnie przeżywszy lat 54.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 21 lipca r. b. o godz. 9-ej rano w kościele św. Jakuba.

Wyprowadzenie zwłok z kościoła św. Jakuba na cmentarz św. Piotra i Pawła odbędzie się tegoż dnia o godz. 18-ej.

O smutnym tym obrządku zawiadamiają pogrążeni w żalu

Dyrekcja i Pracownicy
Dyrekcji Lasów Państwowych
Okręgu Wileńskiego

ś. p.

LEON HUSZCZA

Inżynier-Leśnik

Kierownik Biura Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Wileńskiego, Wykładowca Leśnictwa na Wydziale Rolnym U. S. B., Wiceprezes Oddziału Wileńskiego Rodziny Leśnika, Prezes Koła L. O. P. P. Centrali Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Wileńskiego, Członek Zarządu Okręgowego Przysposobienia Wojskowego Leśników w Wilnie, długoletni Członek Związku Leśników Polskich, Redaktor Kalendarza Leśnego,

odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi,

opatrzony św. Sakramentami zmarł w dn. 20 lipca w Wilnie, przeżywszy lat 54.

Nabożeństwo żałobne odbędzie się w dn. 21 lipca o godz. 9 rano w kościele św. Jakuba, wyprowadzenie zwłok na cmentarz św. Piotra i Pawła z kościoła św. Jakuba odbędzie się tegoż dnia o godz. 18-ej.

O smutnym tym obrządku powiadomiają pogrążeni w głębokim żalu po stracie Nieodżałowanego Kolegi

Zarząd Oddziału Wileńskiego Rodziny Leśników
Zarząd Okręgu Wileńskiego P. W. L.
Zarząd Oddziału Wil. Związku Leśników
Zarząd Obwodu Leśnego L. O. P. P.
Zarząd Stow. Inżynierów-Leśników Ziem Półn.-W.

ś. p.

WITOLD HOUWALT

Zasłużony długoletni działacz samorządowy oraz Członek Rady i Wydziału Powiatowego, kawaler orderu Odrodzenia Polski i złotego Krzyża Zasługi, zmarł w wieku lat 77 dnia 20 lipca 1939 r. o godz. 3 w maj. Mejszagoła.

Cześć Jego Pamięci!

Nabożeństwo żałobne odbędzie się dnia 22 lipca 1939 r. o godz. 10 w parafialnym kościele w Mejszagole, po czym nastąpi pogrzeb w grobach rodzinnych w maj. Mejszagole.

WYDZIAŁ POWIATOWY WILEŃSKO - TROCKI.

Ś. p. inż. Leon Huszcza

20 lipca r. b. zamknął na wieki oczy śp. Inżynier Leon Huszcza.

Śp. Inż. Leon Huszcza urodził się w Tallinie w dniu 11 kwietnia 1884 roku. Po ukończeniu gimnazjum wstępuje do Instytutu Leśnego w Petersburgu, który ukończył z wyróżnieniem w roku 1911. Po ukończeniu studiów leśnych pracuje jako Nadleśniczy, a następnie inspektor i starszy inspektor w lasach państwowych na terenie Rosji. Do Polski wraca w 1925 roku, rozpoczyna pracę swą od stanowiska Nadleśniczego, następnie zostaje awansowany na inspektora i wreszcie od 1934 roku na stanowisku Kierownika Biura Użytków Ubocznych i Gospodarstw Nieleśnych w Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Wileńskiego.

Urodzony i wychowany na ziemi estońskiej wszystkie wolne chwile od pracy na ławie szkolnej i akademickiej spędzał na ziemi ojczystej na Kowieńszczyźnie, skąd pochodziła Jego rodzina. Tu uczył się kochać swą ojczyznę, tu poznał piękno lasów polskich, które ukochał całą duszą i dla dobra których poświęcił całe swe pracowite życie. Jako człowiek niebywale uczynny i życzliwy, daje się poznać w gronie leśników Polaków, studiujących w Instytucie Leśnym w Petersburgu, gdzie w życiu akademickim, w Kole Polskim bierze żywy udział. Życie skazało Go na długą tułaczkę na obcej ziemi. To też kiedy los daje Mu możność powrotu do Ojczyzny, — wraca i osiedla się stale na Wileńszczyźnie, gdzie niezwłocznie oddaje się do dyspozycji Lasów Państwowych. Pracuje usilnie, a nawet ponad siły, oddając wszystko co było w Nim dobrego, co było w Nim żywotnego dla sprawy Lasów Państwowych. Jest nie zmęczony, nie strudzony.

Prócz pracy zawodowej na terenie Lasów Państwowych wykłada leśnictwo na Wydziale Rolnym U. S. B.; pracuje we wszystkich organizacjach społecznych leśnych, gdzie promieniuje energią i inicjatywą. W „Rodzinie Leśnika" jest wiceprzewodniczącym Oddziału Wileńskiego, w L. O. P. P: prezesem Koła Centrali Dyrekcji Lasów Państwowych Okręgu Wileńskiego, w P. W. L. Członkiem Zarządu Okręgu Wileńskiego, w Związku Leśników Polskich — Redaktorem „Kalendarza Leśnego" i wreszcie członkiem Stowarzyszenia Inżynierów Leśników Ziem Północno - Wschodnich.

Prócz tych prac, mimo nadwyrężonego już zdrowia, przez długie lata piastuje godność prezesa Opiek Rodzicielskich Szkół Średnich na terenie Wilna.

W dowód uznania za pracę swą dla dobra Lasów Państwowych odznaczony zostaje Złotym Krzyżem Zasługi, za pracę społeczną, otoczony był głębokim szacunkiem i miłością kolegów.

Odszedł, jak odchodzą starzy weterani, których życie było pracą i cierpieniem.

Ziemia Polska, którą kochał nade wszystko niech Mu lekką będzie, a lasy Polskie, ukochanie Jego życia, niech Mu szumią pieśń wieczną.

Cześć Jego Świetlanej Pamięci.

WD.

Zgon znanego kompozytora

WARSZAWA, (Pat). W Zalesiu pod Warszawą zmarł i pochowany został w Piasecznie pod Warszawą śp. **Witold Maliszewski**, znany kompozytor, laureat państwowej nagrody muzycznej, prof. Państwowego Konserwatorium Muzycznego w Warszawie (od 1922 r.), b. kierownik spraw muzycznych w Departamencie Sztuki W. R. i O P., urodzony w 1873 roku.

Kongres rozbrojenia moralnego

HOLLYWOOD (Pat). Kilka tysięcy osób, reprezentujących 25 krajów świata, wzięło udział we wstępnym zebraniu kongresu rozbrojenia moralnego pod przewodnictwem dr Franka Buchmana. Z okazji tej nadesłano szereg depesz. Między in. prezyd. Roosevelt w depeszy swej oświadcza: program rozbrojenia moralnego nieomieszka zmniejszyć niebezpieczeństwa zbrojnego konfliktu w świecie. Rozbrojenie moralne, aby było skuteczne, musi otrzymać poparcie całego świata.

B. prezydent Hoover napisał: świat żyje od lat w atmosferze antagonizmu. Jest naszym obowiązkiem na przyszłość znaleźć pole działania, gdzieby wspólna akcja mogła przybrać kontrolną formę.

Kongres obradować będzie do 31 lipca.

Generał angielski w Łotwie

RYGA (Pat). Przybył do Rygi na zaproszenie min. spraw wojskowych gen. Balodisa angielski gen. Burt, b. szef misji wojskowej angielskiej na Łotwie w czasie wojny o niepodległość w latach 1919-20. Wizyta gen. Burta, jak zapewniają, ma charakter prywatny.

Ks. Juliana po raz drugi oczekuje bociana

HAGA (Pat). Do pałacu księżnej Juliany w Soestdijk, oczekującej w sierpniu r. b. rozwiązania, przybył nadworny lekarz i pozostanie tam na stałe do chwili rozwiązania. W całej zaś Holandii czynią się już teraz przygotowania dla uroczystego obchodu urodzin nowego potomka domu oranskiego.

Drakońskie prawo prasowe w Brazylii

RIO DE JANEIRO (Pat). Minister sprawiedliwości zarządził, by w przyszłości dzienniki i inne czasopisma w językach obcych ukazywały się tylko wówczas, gdy obok tekstu w języku obcym, będą miały tłumaczenie na język krajowy.

Goering pływa

BERLIN (Pat). Jak donosi Niemieckie Biuro Informacyjne, marszałek Goering odbył podróż po Renie od Mannheim do Duisburga. Marszałek odbędzie dalszą podróż po kanałach i rzekach Zagłębia Ruhry.

Hitlerowska zemsta

WIEDEŃ (Pat). W Gracu rozpoczął się proces byłego naczelnika bezpieczeństwa w Styrii za czasów Schuschnigga Zivnego Selburga. Akt oskarżenia zarzuca mu nadużycie władzy i szantaż. Agencja Havasa dowiaduje się, że proces jest jedynie aktem zemsty ze strony niemieckich narodowych socjalistów.

Śladami Koubkowej...

BIAŁOGRÓD (Pat). We wsi Bogalica w okolicach Białogrodu 19-letnia dziewczyna Zorka Bugarczic zmieniła po lekkiej operacji płeć, stając się mężczyzną. Jej młodsza siostra Milena ma również niebawem poddać się operacji, celem zmiany płci.

Dziennikarze amerykańscy w Wilnie

Do Wilna przybyli dwaj dziennikarze amerykańscy, korespondenci berlińscy pism nowojorskich p. **Joseph Barnes**, korespondent „Herald Tribune" i p. **Maurice Hindus**, korespondent „Toronto Star".

Dziennikarze amerykańscy poza Wileńszczyzną zwiedzą Lidę, Druskieniki i Grodno.

Organizacja wczasów

Przybyli do Wilna p. Stanisław Sosnicki, delegat ministerstwa opieki społecznej oraz p. Stefan Smolec, kierownik centralnego biura wczasów, którzy odbyli z p. wojewodą Maruszewskim konferencję w sprawach organizacji wojewódzkiego komitetu wczasów w Wilnie. Po zwiedzeniu Trok, Narocza i Brasławia udadzą się w sprawch organizacji wczasów do Nowogródka.

Kronika telegraficzna

— **W katastrofie powodzi**, wywołanej wylewem rzeki Atoyac w Puebla (Meksyk) zginęło przeszło sto osób. Dotychczas znaleziono zwłoki 20 ofiar katastrofy. Przyczyną powodzi były ulewne deszcze i oberwanie się chmury w górach. Świadkowie widzieli jak w jednym tylko miejscu pod naciskiem wezbranych fal rzeki zwalił się kamienny mur, na którym znalazło schronienie ok. 40 osób. Nikogo z nich nie udało się uratować. W innym miejscu pod naporem wody zawalił się 400-letni historyczny most San Roque, na którym w chwili katastrofy znajdowało się pięcioro dzieci.

— **Duńska agencja Ritzau donosi, że znaleziono na morzu samolot niemiecki** ze znakami „S. D. 6" bez załogi. Załoga samolotu zdołała się wyratować.

— **Przeszło 45.000 studentów weźmie udział w żniwach** we wschodnich prowincjach Rzeszy niemieckiej. Liczba ta stanowi 57 proc. ogółu studentów niemieckich.

— **W pobliżu Nitry zatonęło** w czasie ćwiczeń saperskich 11 żołnierzy słowackich. Na pontonie przeprawiał się przez rzekę pluton żołnierzy. Jeden z żołnierzy ulegając złudzeniu że woda wlewa się do pontonu podniósł fałszywy alarm. Krzyki żołnierza wywołały panikę. 11 żołnierzy wskoczyło do wody i utonęło.

— **Nowy spadek dolara chińskiego** po raz pierwszy wywołał zaniepokojenie w kołach chińskich. Większość nowych umów handlowych zawierana jest w dolarach amerykańskich, lub funtach szterlingów.

— **Statek ratowniczy** „Zelo" zdołał już przymocować 5 lin do kadłuba zatopionej łodzi podwodnej „Thetis". Obecnie prowadzone są prace nad przymocowaniem dalszych 3 lin. Istnieje nadzieja, że będzie można w ciągu piątku podjąć próbę wydobycia zatopionej łodzi na powierzchnię.

— **Wskutek wylewu rzeki San Francisco** sześć dzielnic miasta Puebla (Meksyk) zostało całkowicie zniszczonych. Dotychczas zanotowano przeszło 100 ofiar.

— **W Budapeszcie ukazał się** nowy dziennik narodowo - socjalistyczny „Magyar Ulsag". Dziennik nie jest uzależniony od Krzyża Strzelistego i reprezentuje odrębny frakcję węgierskich narodowych socjalistów.

— **Na szosie Jerozolima — Betleem porwany został** przez terrorystów Amerykanin Soldner z synem. Ojciec został niezwłocznie zwolniony, natomiast za zwolnienie syna terroryści żądają wykupu w sumie 1000 funtów szterlingów.

— **Samolot komunikacyjny obsługujący linię Wiedeń — Zurich spadł** w czwartek po południu w pobliżu jeziora Bodeńskiego. Trzech pasażerów i 3 członków załogi poniosło śmierć.

— **W Ankarze wybuchł wielki pożar.** Spłonęło 10 domów i 20 sklepów, wartości 20 mil. franków, nie licząc zniszczonych towarów.

Ostatnia próba

Do 4 sierpnia będzie wyjaśniona sprawa paktu angielsko-sowieck.

LONDYN. (Obsł. sp.). Prasa londyńska podaje, że rząd brytyjski po rozpatrzeniu nowego sprawozdania posła Seedsa i Stranga o wynikach ostatniej narady z Mołotowem zdecydował się wysłać brytyjskim dyplomatom nowe instrukcje.

Dzienniki londyńskie jednomyślnie stwierdzają, iż będzie to ostatnia próba porozumienia się rządu brytyjskiego z Moskwą.

W angielskich kołach politycznych panuje przekonanie, że losy planowego trójprzymierza zostaną ostatecznie wyjaśnione do dnia 4 sierpnia br., premier Chamberlain zapowiedział bowiem, że w tym dniu poinformuje Izbę Gmin o rokowaniach angielsko-sowieckich.

Oddziały angielsko-francuskie na linii Maginota!

Dzienniki paryskie, w związku z ostatnim przelotem bombowców angielskich nad Francją, podają w sensacyjnej formie nowe plany — wspólnych manewrów wojsk lądowych francusko-angielskich.

Informacje paryskie zawierają następujące szczegóły:

Po przelocie samolotów angielskich nad ziemią francuską oraz zapowiedzi wspólnych manewrów floty angielsko-francuskiej na Morzu Śródziemnym, obecnie nadeszły wiadomości o przygotowywanej współpracy armii lądowej, a mianowicie na terenie Francji odbędą się wspólne manewry francusko-angielskie pod dowództwem gen. Gamelin.

Dywizje obu armij będą miały rozwiązać pewne zagadnienia taktyczne na linii Maginota i u północnej Bretonii.

Najbliższe loty odbędą się na trasie Francja — Morze Śródziemne — Egipt — Turcja — Rumunia — Polska — Cieśniny Dardanelskie.

Cicha walka włosko-niemiecka o wpływy w Hiszpanii

Sensacje paryskiego dziennika

Dzienik paryski „L'Oeuvre" podaje niezwykle ciekawe szczegóły o

zakulisowych niesnaskach,

jakie wynikły między Włochami a Niemcami na terenie Hiszpanii, w szczególności w dziedzinie podziału wpływów gospodarczych i udziału państw osi w odbudowie Hiszpanii.

Włosi uskarżają się, że Niemcy zagarnęli dla siebie gros prac inwestycyjnych, związanych z odbudową Hiszpanii, zapewniając rząd w Burgos, że niemieckie maszyny i niemieckie siły techniczne stoją znacznie wyżej, aniżeli włoskie.

Włosi zostali zepchnięci

do roli drugorzędnego czynnika;

mają oni dostarczać tylko robotników i chłopów do pracy na roli.

Włochy wysunęły cały szereg dezyderatów, domagać się będą m. in. reorganizacji ceł w ten sposób, by część dochodów celnych zaliczone były Włochom, które by mogły chociaż by częściowo uzyskać zwrot owych miliardów,

„ulokowanych" w wojnie hiszpańskiej.

Dalej żądają Włochy eksploatacji pewnych linij kolejowych, w szczególności w Marokko; udziału Włoch w eksploatacji kopalń żelaza i miedzi oraz coś w rodzaju monopolu na handel rtęcią; następnie specjalnego układu bankowego, mocą którego organizacja finansowa i monetarna Hiszpanii narodowej miałaby zostać powierzona Włochom;

oddanie włoskim ochotnikom pewnych terenów

mało uprawnych na warunkach korzystnych; wreszcie zawarcia układu handlowego, kompensacyjnego, który by na dogodnych dla Włoch warunkach przewidywał wymianę włoskich fabrykatów gotowych na produkty naturalne Hiszpanii.

Lecz włoscy negocjatorzy przekonali się, że w większości wypadków

Niemcy uprzedzili już Włochów

i usadowili się mocno w Hiszpanji, ujmując w swe ręce ster życia gospodarczego, tak, że zamknęli Włochom dostęp wszędzie tam, gdzie Włosi praknęli dotrzeć.

Rozpoczęła się więc na terenie Hiszpanii

cicha walka konkurencyjna między przyjaciółmi —

walka, w której jak dotąd, Niemcy są zwycięzcami na całej linii.

Być może, iż wizyta hr. Ciano w Madrycie przyniesie oczekiwane przez Włochów korzystne zmiany.

Gromadzą się chmury...

Pesymistyczne przewidywania angielskiego dziennikarza

Niepowodzenia „osi". — Platoniczna miłość gen. Franco. — Nowy porządek na Morzu Śródziemnym. — Daleki Wschód grozi wybuchem

LONDYN. (Obsł. Sp.) Sprawozdawca polityczny „Daily Herald" zapatruje się pesymistycznie na obecną sytuację. Jego zdaniem, w ciągu ostatnich dni na całym globie ziemskim dał się zauważyć wzrost naprężenia.

Od Gibraltaru do Sachalina kłębią się nad światem chmury. Czy znowu nastąpi odprężenie?

Ostatnie depesze agencyj telegraficznych tego nie zapowiadają, aczkolwiek fakty zarejestrowane przez sejsmograf polityczny, zwiastują

DALSZE NIEPOWODZENIA DYPLOMACJI PAŃSTW „OSI".

Bułgaria i Jugosławia, jak widać z oświadczenia przewodniczącego parlamentu bułgarskiego, nie wpadła w sidła Ribbentropa, wizyta zaś ks. Pawła w Londynie raz jeszcze podkreśla niezależną politykę Jugosławii.

Niepowodzeniem również skończyła się akcja na półwyspie Iberyjskim. Wizyta hr. Ciano w Hiszpanii, dokąd przybył w otoczeniu eskadry włoskiej floty wojennej, niby koronowany władca, nie przyniosła „osi" żadnych politycznych wyników.

PLATONICZNE WYZNANIA MIŁOŚCI GEN. FRANCO

nie na wiele się Włochom przydadzą. To też To też prasa robi „dobrą minę", by ukryć zawód.

Pod tym względem rekord pobił „Lavoro Fascista". Omawiając wyniki wizyty hr. Ciano, dziennik ten pisze: „To nie, że w wyniku tej wizyty nie zawarto żadnego nowego paktu. Zawieranie paktów jest sprawą, która może obchodzić jedynie państwa demokratyczne".

Takie oto

„PIGUŁKI POCIESZENIA"

każe czytelnikom łykać prasa włoska.

Tymczasem drugi partner usilnie prowadzi agitację wewnętrzną, gdyż w kraju rośnie niezadowolenie z obecnego reżimu. Wysiedlenie Niemców z Włoch, stanowcza postawa Polski i państw zachodnich, moralna izolacja Rzeszy — to wszystko powoli zaczyna trafiać do przekonania przeciętnego Niemca i

WIARA W NIEOMYLNOŚĆ KANCLERZA ZACZYNA SIĘ CHWIAĆ.

Wzrost naprężenia dał się również zauważyć w ciągu ostatnich paru dni również we wschodniej części Morza Śródziemnego. Zakończenie robót fortyfikacyjnych na libijskiej granicy Egiptu, wzmocnienie egipskich baz morskich, gorączkowe zbrojenia włoskie na wyspie Rodos i innych wyspach Archipelagu Dodekaneskiego oraz narady wojskowe angielsko-francuskie na wyspie Malta — oto symptomy

„NOWEGO PORZĄDKU"

na Morzu Śródziemnym.

O wiele groźniej przedstawia się sytuacja na Dalekim Wschodzie. Mimo wznowienia rokowań brytyjsko-japońskich, nikt nie wierzy nadal, by przynieść one miały jakiś sukces. Nie dalej jak wczoraj premier Chiranuma oświadczył ponownie, że jedynie uznanie przez Anglię nowego stanu rzeczy na Dal. Wschodzie oraz współpraca z Japonią prowadzić mogą do likwidacji

DOJRZAŁEGO JUŻ KONFLIKTU JAPOŃSKO-ANGIELSKIEGO.

Anglia, jak wiadomo, na daleko idące ustępstwa nie pójdzie.

Tymczasem w działalności wojsk chińskich daje się zauważyć pewna planowa współpraca ze sztabem Zewnętrznej Mongolii. Wojska japońskie, w sile 100 tysięcy żołnierzy, podjęły ofensywę na pozostającą w rękach chińskich część Mongolii. Chińczycy stawiają zacięty opór. Są tysiące zabitych.

Enuncjacja przybyłego do Tokio głównodowodzącego armii kwantuńskiej, że zajścia na granicy Mandżurii mają charakter incydentów granicznych — nic nie znaczą. Natomiast potwierdzają się słowa japońskiego generała o

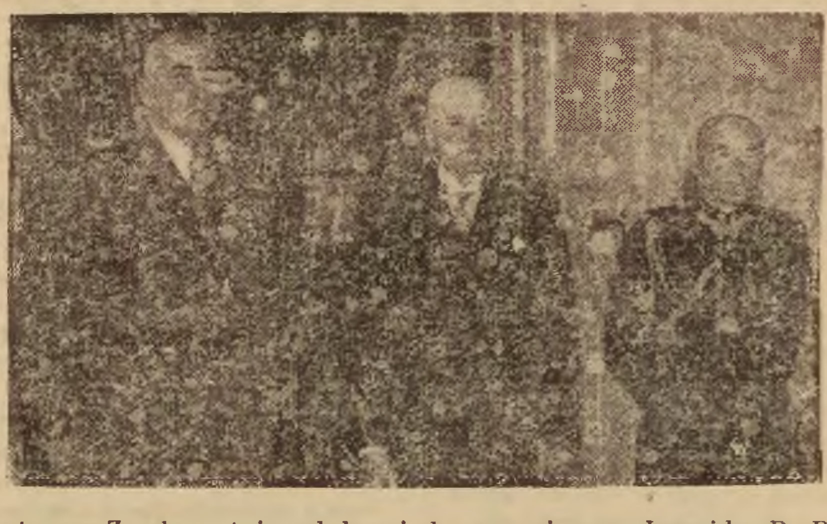
KONCENTRACJI POWAŻNYCH SIŁ WOJSKOWYCH ARMII CZERWONEJ

na zagrożonych odcinkach frontu daleko-wschodniego.

Depesze potwierdzają smutny prognostyk politycznego sprawozdawcy „Daily Herald". Od Gibraltaru do Sachalina gromadzą się chmury i zwiastują bliską wojnę.

Może jednak państwa agresywne w ostatniej chwili cofną się, rozumiejąc, że rozpętanie wojny przy obecnym układzie sił niesie w zanadrzu druzgocącą klęskę.

Z pobytu gen. Ironside w Polsce

Wizyta na Zamku: stoją od lewej do prawej: gen. Ironside, P. Prezydent R. P. Prof. I. Mościcki, Marszałek Śmigły-Rydz.

W dniu 18 lipca wieczorem odbył się na cześć generalnego inspektora zamorskich sił W. Brytanii gen. sir. Edmunda Ironsida obiad, wydany przez Marszałka Polski Edwarda Śmigłego-Rydza. Siedzą od prawej: gen. Ironside, Marszałek Śmigły-Rydz, min. gen. Kasprzycki, gen. Norwid-Neugebauer, gen. Litwinowicz i gen. Stachiewicz.

Obsługa specjalna „Kurjera Wil." z Kowna

Dalsze zakazy

otwierania oddziałów organizacyjnych polskich

KOWNO, 19.VII. Podaną przez nas wiadomość o odmowie zezwolenia na restytuowanie 5 zawieszonych oddziałów T-wa „Pochodnia" i na założenie 7 oddziałów PKS „Slavia" należy uzupełnić informacjami o dalszych posunięciach, hamujących polskie życie organizacyjne w Litwie.

Mianowicie T-wo „Oświata" w Poniewieżu również otrzymało odmowną odpowiedź na złożone jeszcze w roku ub. podanie o restytuowanie 5 swych oddziałów: w Birżach, Poniewieżu, Skowrodach, Wieszyntach i Wodokłach, zaś Zjednoczenie Rolników Polaków w Litwie — na prośbę o otwarcie 4 nowych oddziałów: w Kiejdanach, Migdaliszkach, Szyrwintach i Wirbiliszkach.

„Dzień Polski" w dniu wczorajszym w druku się nie ukazał. Jak przypuszczają, konfiskata nastąpiła w związku z omawianiem przytoczonych wyżej zarządzeń władz litewskich.

Nie trzeba dodawać, iż co najmniej niezrozumiałe posunięcie rządu wywołało duże wrażenie i pogłębiło rozgoryczenie wśród ludności polskiej. (n).

Strajk się załamał

KOWNO, 19.VII. W dniu dzisiejszym robotnicy budowlani przystąpili częściowo do pracy, która się odbywa pod ochroną policji w obawie przed ekscesami ze strony strajkujących w dalszym ciągu. Na załamanie się strajku podziałała, jak się zdaje, zmiana stanowiska Izby Pracy, która przyrzekła poprzeć wobec rządu dyzeraty robotników o ile przystąpią oni do pracy. Nie pozostały bez wpływu i dalsze kary na podżegaczy i przywódców strajkujących, z których jeszcze 10 osadzono w obozie pracy przymusowej, 2 zaś wysłano z Kowna. Poza tym rząd zagroził, iż strajkujący robotnicy zostaną całkowicie pozbawieni prawa pracy w mieście i odesłani do miejsc pochodzenia na prowincji.

Oświadczenia urzędowe nadają kończącemu się strajkowi charakter polityczny, przy czym „Lietuvos Aidas" pisze, że obok opłacanych obcą ręką agentów pewnego kierunku, którzy bają robotnikom o raju pracowniczym, tym razem stanęli i agenci innych środowisk. O ile w przytoczonych wyżej określeniach łatwo poznać agitatorów komunistycznych, o tyle co do drugiej kategorii agentów można tylko przypuszczać, że chodzi o dywersję wewnętrzną, dążącą do utrudnienia sytuacji rządu konsolidacji narodowej. (n).

Środki ostrożności

obowiązują angielskie łodzie podwodne

LONDYN (Pat). Sekretarz finansowy admiralicji Geoffrey Shakespeare oświadczył w Izbie Gmin, że oczekuje raportu komisji badającej przyczyny zatonięcia okrętu podwodnego „Thetis".

Tymczasem admiralicja postanowiła zarządzić, by wszystkim okrętom podwodnym, które zamierzają dokonywać prób zanurzenia, towarzyszyły okręty wojenne wyposażone w przyrządy pozwalające na utrzymanie kontaktu z okrętem podwodnym. Poza tym okręty te muszą być zaopatrzone w przybory ratownicze. Liczba osób, znajdujących się na pokładzie okrętu podwodnego musi być przed podjęciem próby zanurzenia dokładnie sprawdzone.

Anglia buduje stocznie wojenne w Kanadzie

MONTREAL (Pat. Do Kanady przybył ostatnio wiceadmirał angielski sir Reginald Skelton, który po kilku dniach pobytu w Ottawie, udał się do Montrealu gdzie odbył szereg rozmów z przedstawicielami zarządów kilku stoczni kanadyjskich.

Jak słychać ze strony angielskiej istnieje zamiar zorganizowania w Kanadzie budowy dla Anglii statków handlowych i wojennych, tak aby w razie potrzeby stocznie kanadyjskie mogły uzupełniać pracę doków angielskich. Jak wiadomo kanadyjskie fabryki lotnicze od kilku miesięcy wykonują poważne zamówienia brytyjskie.

Nowe doki powstaną prawdopodobnie nad rzeką Św. Wawrzyńca między Montrealem a Quebeckiem.

Nożyczami przez prasę

POLSKA ZACHODNIA O PRZYJEŹDZIE GEN. IRONSIDE.

Z kolei zabiera głos w sprawie przyjazdu generalnego inspektora sił brytyjskich „Polska Zachodnia".

Przyjazd generalnego inspektora brytyjskich wojsk zamorskich, gen. sir Edmunda Ironside, w charakterze oficjalnym do Polski, jest jeszcze jednym dowodem, że państwa powstałego systemu przeciwnapastniczego traktują przygotowania wojenne — przy całym swoim nastawieniu pokojowym — jak najbardziej poważnie. Nie jest żadną tajemnicą, że gen. sir Ironside, znakomity strategik, powołany został do utrzymywania łączności ze sztabami armii sprzymierzonych. Wszyscy też zdają sobie sprawę, że przyjechał on po to, by zapoznać się z jednym z najważniejszych elementów ewentualnego frontu wojennego, jaki stanowi armia polska. Łatwo wreszcie dedukować, że obecne rozmowy wojskowe gen. sir Ironsida będą po prostu jednym z dalszych ogniw szerokiego porozumienia militarnego, zainicjonowanego przez sztab angielski (rozmowy angielsko-francuskie, angielsko-francusko-tureckie).

JANTA - POŁCZYŃSKI O WOJNIE JAPOŃSKO-SOWIECKIEJ.

„Dziennik Poznański" zamieszcza artykuł wstępny Janty-Połczyńskiego poświęcony sprawom Dalekiego Wschodu. Autor przywiduje, że wojna sowiecko-japońska jest nieuchronna, gdyż bez zwycięstwa nad Sowietami Japonia nie zdołała by wyciągnąć korzyści z podboju Chin.

Ostatnie tygodnie nauczyły nas znowu paru prawd, o których nie wszystkim chciało się i chce się pamiętać. Że mianowicie obecny świat jest systemem naczyń połączonych, systemem, w którym naruszenie równowagi (albo pozorów równowagi) w jakimkolwiek z naczyń wywołuje automatyczną reakcję we wszystkich innych, w którym nie ma izolowanych, neutralnych, obojętnych retort czy probówek.

Sytuacja na Dalekim Wschodzie jest funkcją zjawisk i wydarzeń europejskich; Ameryka, mimo dwóch oceanów jakie ją dzielą od kontynentu Eurazji musi się liczyć z koniecznością nie tylko zajęcia stanowiska w obliczu europejskich, czy azjatyckich konfliktów, ale także z ewentualnością wzięcia czynnego udziału w rozprawie, jaką zajęcie stanowiska i wyznaczenie granic cierpliwości państw demokratycznych w stosunkach z państwami totalnymi wywołać może. Rosja trwająca w żółwiej pokrywie udawanej cierpliwości, prędzej czy później będzie musiała odsłonić oblicze, któremu tak czy inaczej trudno ufać i które zasłania dzisiaj maska niezdycydowania: jak najlepiej zabezpieczyć się przed konsekwencjami europejskiej burzy, której dla Rosji towarzyszyć może ryzyko już nie konfliktu, a walnej rozprawy z rycerzami wschodzącego słońca. Japonia bowiem, w swym teoretycznym dotąd zwycięstwie nad Chinami i nad wpływami mocarstw zachodnich we wschodniej Azji, szukać musi drugiego podpisu na wystawionym przez siebie na pohybel Chinom i Zachodowi wekslu. Tym drugim podpisem i drugim etapem ekspansji, potwierdzającym pierwszy, to jest obecny, musi stać się odepchnięcie Rosji od mórz wschodnich aż za Bajkał, w miarę możliwości. Musi być zniszczenie baz morskich i lotniczych w prowincji pogranicznej, których zasięg grozi Japończykom na ich dotąd niedotkniętych przez nikogo i niezdobytych wyspach, będących jądrem Imperium.

Zdaje się, że te przywidywania są słuszne, chociaż obie strony usiłują jeszcze lawirować.

SOJUSZ SJONISTYCZNO-TURECKI.

Prasa sjonistyczna zamieszcza ciekawe uwagi na temat stosunku sjonizmu do Turcji:

Sojusz mocarstw zachodnich z państwem tureckim ma duże znaczenie także dla syjonizmu i dla jiszuwu żydowskiego w Palestynie. Nie ulega wątpliwości, że w następstwie tego sojuszu powierzą mocarstwa zachodnie w razie wojny pieczę i obronę ziem arabskich doskonałej armii tureckiej.

W interesie narodu tureckiego nie leży urzeczywistnienia mrzonek o federacji panarabskiej pod protektoratem Anglii. Odwrotnie — naród turecki obecnie jest największym wrogiem i naturalnym antagonistą różnych ludów a raczej szczepów arabskich, których kraje prgnąłby zagarnąć w całości lub przynajmniej w części. Naturalnym bowiem terenem ekspansji silnej i postępowej Turcji a zwłaszcza inteligencji tureckiej są bliskie, słabe i zacofane kraje arabskie. Wrogość dzisiejszych władców arabskich wobec syjonistycznego dzieła odbudowy Palestyny czyni z Turcji naturalnego sprzymierzeńca narodu żydowskiego na tym odcinku. Tu zbiegają się interesy nasze z interesami tureckimi. Ankara i Jerozolima jako przyszłe źródła rozpędu gospodarczego i kulturalnego, to też możliwa droga zmartwychwstania Bliskiego Wschodu.

Sojusz sjonistyczno-turecki jest bardzo możliwy. Sjonizm, zwłaszcza obecnie jest naturalnym sprzymierzeńcem Turcji na Bliskim Wschodzie. Jest przytem wygodny dla obu stron z których jedna rozporządza bitną armią, a druga silnymi finansami. *l.*

Uczelnie szpiegowskie w Niemczech

Czarne dni, jakie w ostatnich miesiącach nastały dla wywiadu niemieckiego za granicą, zwróciły uwagę szerokiej opinii na działalność szpiegowską III Rzeszy. Bardziej interesujących się tą sprawą nie zadowoliły jednak li tylko suche komunikaty władz; i tak np. prasa francuska ogłasza szereg danych, dotyczących wewnętrznej organizacji sztabu szpiegowskiego w Niemczech. Jak się okazuje, sztab ten jest nadzwyczaj starannie przygotowany, a „agenci specjalni" wywiadu niemieckiego przechodzą długie i uciążliwe przeszkolenie w kraju, zanim zostaną uznani za nadająccyh się do „roboty" w państwach obcych. Naturalnie, że te normy obowiązują tylko „elitę" wywiadu, która w przyszłości obejmie na rozkaz p. von Ribbentropa, Himmlera czy gen. Nicolai kierownicze funkcje za granicą. Poza nimi istnieją tysiące agentów „zwyczajnych", rekrutujących się z funkcjonariuszów policji, z emigrantów politycznych, z przedstawicieli różnych warstw społecznych, zarówno mężczyzn, jak i kobiet.

Adept sztuki szpiegowskiej przechodzi wyszkolenie w specjalnej szkole. Takich szkół szpiegowskich jest na terenie Niemiec, jak podaje „Paris-Soir" — kilkanaście. Jedną z najznakomitszych „uczelni" tego rodzaju jest szkoła prof. Jewicha. Nazwisko to, nie mające zbyt germańskiego brzmienia, wydaje się raczej być pseudonimem jakiejś z wybitniejszych osobistości wywiadu niemieckiego.

Czego można się w takiej szkole nauczyć? Wszystkiego, co jest i może być potrzebne w prowadzeniu wywiadu na obcym terenie. Warunkiem przyjęcia do szkoły jest wiek poniżej 30 lat i doskonały stan zdrowia kandydata. Odpowiednich manier towarzystkich i wychowania nabierze już na wykładach. Poza tym wstępne „studia" obejmują naukę obcych języków i dokładne zaznajomienie się ze zwyczajami tego kraju, któremu agent „poświęci" potem swoją działalność. Do tego dochodzi jeszcze zapoznanie się z organizacją antyhitlerowskich związków, istniejących za granicą.

Pomyślne przejście tego niejakiego wstępnego kursu upoważnia „słuchacza" do zapoznania się z istotnymi tajnikami sztuki szpiegowskiej. Nauka techniczna obejmuje tu ćwiczenia wzrokowe, pamięciowe i słuchowe, na które kładzie się specjalny nacisk. Szpieg dzisiejszy nie ma prawa niczego notować. Wszystkie jego obserwacje, wszelkie cyfry mogą być spisane jedynie w pamięci, a dopiero przy spotkaniu na neutralnym gruncie przekazane osobie drugiej.

Do ćwiczeń tych „profesorzy" posługują się chętnie różnymi filmami kryminalno-szpiegowskimi. „Słuchacz" stara się spamiętać wszelkie szczegóły i drobiazgi akcji, wygląd bohaterów — po czym po pewnym czasie poddany będzie badaniom, weryfikującym jego spostrzegawczość i pamięć. W dalszym ciągu zapoznaje się w takiej szkole z różnymi sposobami i rodzajami szyfrów. Tę gałęź wiedzy należy przejść szczególnie starannie, albowiem szyfry są stale zmieniane, przyszły więc „agent specjalny" winien je jak najlepiej poznać.

Ostatni wreszcie etap, to zapoznanie słuchacza z całokształtem zagadnień wojskowych, gospodarczych, społecznych itp. Musi się on doskonale orientować zarówno w najnowszych wynalazkach z dziedziny wojskowej, jak i w szeregu skomplikowanych zagadnień ekonomicznych.

Jak widać z powyższego, droga prowadząca do przyszłej „kariery" w służbie wywiadowczej nie jest tak prosta. „Słuchaczowi" stawia się duże wymagania. Po zakończeniu egzaminu zostaje on przekazany jednemu z trzech kierowników akcji propagandowo-szpiegowskiej poza granicami Rzeszy: Ribbentropowi, Himmlerowi lub gen. Nicolai. Tam jeszcze otrzyma dodatkowe instrukcje, po czym nic już nie stoi na przeszkodzie, aby dostał się z kolei pod opiekę... kontrwywiadu jednego z państw obcych.

I na tym — zazwyczaj — kończy się „kariera" wychowanka „uczelni szpiegowskiej" w Niemczech...

Nowa lista 50 szpiegów niemieckich

Wywiad angielski przy pracy

Jak donosi dziennik „Paris Soir" — angielska „Intelligence Service" zakomunikowała francuskiemu wywiadowi nazwiska 50 osób, pozostających na usługach niemieckich, i uprawiających bądź szpiegostwo, bądź propagandę niemiecką.

Lista ta przesłana została również do Waszyngntonu, na zasadzie niedawno zawartego układu wywiadów angielskiego, francuskiego i amerykańskiego w sprawie wymiany wiadomości o szpiegostwie i obcej propagandzie.

Jak twierdzi wspomniane pismo, podobne układy mają być zawarte także z innymi krajami, utrzymującymi przyjazne stosunki z Anglią i Francją.

Poza tym prasa francuska powstrzymuje się od podawania wiadomości o przebiegu śledztwa w aferze szpiegowsko-propagandowej, przestrzegając zarządzeń władz w tej sprawie.

„Paris Soir" donosi tylko, że urzędnicy Surete National w niedzielę przeprowadzili wiele rewizji. Wiele dzienników domaga się, by rząd ogłosił sprawozdanie o przebiegu dotychczasowych dochodzeń i listę aresztowanych osób.

Komunistyczna „Humanite" pisze o „piątej kolumnie", którą rzekomo posiadają Niemcy we Francji i twierdzi, że wśród aresztowanych są osoby postawione wyżej niż to przypuszczała opinia publiczna.

Według informacji dziennika „Ce Soir" policja dokonała 18 rewizji w Strasburgu i 20 w Lionie. Dziennik donosi również, że w Lionie wydano nakaz aresztowania 6 osób, w tym m. in. wydawców dzienników i lokalnych przywódców stronnictw.

Łódź podwodna „Thetis"

była zaplątana w kable i liny stalowe

Komisja śledcza, która bada przyczyny zatonięcia łodzi podwodnej „Thetis", przesłuchała nurka Fredericka Ortona. Brał on udział w akcji ratowniczej.

Orton oświadczył, że łódź „Thetis" była zaplątana w kable i liny stalowe, co uniemożliwiło otwarcie komory ratunkowej i użycie aparatów ratowniczych systemu Davisa.

Następnie komisja ustaliła, że depesza wysłana do portu w Gosport przez dowódcę holownika „Grebecock", który donosił o zatonięciu łodzi „Thetis", została doręczona z opóźnieniem, ponieważ nie była opatrzona w znaki służbowe oraz wzmiankę: „Pilne".

Sędzia Bucknill, prowadzący śledztwo sądowe w sprawie przyczyn katastrofy łodzi podwodnej „Thetis", wydał w poniedziałek krytyczną opinię o sposobie przeprowadzenia pierwszej próby zanurzenia łodzi podwodnej. Zdaniem sędziego zatoka, w której dokonano próby zanurzenia, nie nadaje się zupełnie do tego celu a kierownictwo stoczni, nie mając do dyspozycji innego terenu, winno było raczej zaniechać tej próby.

Niezwykle zagadkowo przedstawia się również sprawa odgłosów stukania, słyszanych przez nurków po zatonięciu nurkowca, dobywających się z jego wnętrza. Nurkowie bowiem stwierdzili, że w żaden sposób nie mogli zrozumieć tych znaków.

Również niewyjaśniony jest fakt, iż bezpośrednio przed ocaleniem dwóch ostatnich członków załogi, z wnętrza łodzi dobywały się większe ilości powietrza, które zauważono nawet na powierzchni morza.

Czy można sztucznie usunąć mgłę z obszaru lotnisk?

Zdradliwa i nieprzenikliwa dla wzroku mgła, w której grzęzną światła sygnałów i słabną nawet przeraźliwe głosy syren — jest może najgroźniejszym niebezpieczeństwem dla lotnika. Póki samolot znajduje się wysoko w powietrzu, trudności związane ze słabą widzialnością dają się jako tako przezwyciężyć. Pilot pozostaje w stałej łączności z jedną, a nawet kilkoma radiostacjami, które bezustannie sygnalizują wskazując kierunek i korygują najdrobniejsze odchylenia od właściwej trasy, umożliwiając w ten sposób lot ślepy nocą lub we mgle. Gorzej mają się rzeczy, gdy samolot ma lądować na lotnisku zasnutym obłokami gęstej mgły. „Pomyłka" o 100 lub 50 metrów wystarczy, aby pociągnąć za sobą katastrofę. Zdarza się, że samolot wraz z pasażerami i załogą, która nie traci zwykle zimnej krwi w takich chwilach, krąży długo nad bliskim ale niewidzialnym lotniskiem wyczekując na odpowiedni moment, gdy silniejszy podmuch wiatru rozpędzi snującą się w dole mgłę.

Usunięcie mgły w sposób sztuczny z nad wielkiego obszaru jest rzeczą przekraczającą ludzkie możliwości. Uczeni pracują jednak usilnie nad opracowaniem metody usuwania mgły, zalegającej nad niewielkim stosunkowo terenem lotniska. Angielski profesor meteorologii Dawid Burnt, wykładowca w londyńskim Imperial Collegenof Science ond Technology, zaproponował ostatnio nowy sposób usuwania mgły z lotnisk. — Projekt ten posiada dużo cech praktycznego wynalazku. Mgła składa się, jak wiadomo z wielkiej ilości mikroskopijnych kropelek wody zawieszonych w powietrzu. — Próby z pochłanianiem wilgoci powietrza za pomocą hygroskopijnych środków chemicznych (np. chlorku wapnia nie dały pożądanego rezultatu. Prof. Brunt uważa, że jedynie skutecznym sposobem jest nagrzanie powietrza i „wysuszenie" kropelek wodnych, tworzących mgłę. Wyliczył on, że szereg zbiorników z parafiną ustawionych co 3—4 metry po stronie nawietrznej lotniska na długości 100 metrów w krótkim czasie po zapaleniu uwolni od mgły przestrzeń, sięgającą powyżej 100 metrów w górę po nad lotnisko. Aby urzymać na stałe taką „dziurę we mgle" należy spalać 327 litrów parafiny na minutę. Metoda jest więc dość kosztowna, mimo to w pewnych okolicznościach może znaleźć zastosowanie.

Niemiec porąbał w kawałki obrazy Hitlera i Goeringa

Odwiedziny u brata w Niemczech wyleczyły go z hitleryzmu

Nowy Tomyśl.

Jeden z tutejszych Niemców, zwolennik ruchu hitlerowskiego, nawet członek „Jungdeutsche Partei" wyjechał przed kilku dniami do Niemiec w odwiedziny do swojego brata. Przy niedzieli udał się do restauracji, by piwem ugasić pragnienie. Gdy przy nim zebrała się garstka słuchaczy, opowiadał, że w Polsce nie jest tak źle, jak piszą niemieckie gazety, a nawet niekiedy o wiele mają lepiej, aniżeli obywatele niemieccy w Rzeszy, gdyż mogą jeść i pić co im się tylko podoba. Gdy podpił sobie lepiej, rozgadał się na dobre, zadowolony, że ma przed sobą ciekawych słuchaczy. Na skutki nie potrzebował długo czekać, bo wkrótce zjawiło się Gestapo. Na przywitanie otrzymał kilka pałek po głowie, aż go zamroczyło, po tym został osadzony w areszcie, gdzie kazano mu się uczyć, „Mein Kampf" Hitlera na pamięć, wymagając by składał codziennie egzamin. Jeśli nie wyuczył się wyznaczonej porcji dziennej, otrzymywał 5 pałek. Tak przeszło mu kilka tygodni, aż w końcu wysiedlili go z granic Rzeszy do Polski jako uciążliwego cudzoziemca. Gdy przybył do rodzimej wioski, najpierw podziękował Bogu, że tylko na tym się skończyło, następnie pozbierał ze ścian wszystkie obrazy niemieckich przywódców narodowo-socjalistycznych m. in. Hitlera i Goeringa, wyniósł je na podwórze, tam je porąbał i spalił, mówiąc, że „nie chce mieć z hitleryzmem nic wspólnego, gdyż ma go powyżej uszu, teraz zaś chce być dobrym obywatelem polskim". Podobnych wypadków palenia obrazów przywódców niemieckich jest znacznie więcej, co dowodzi, że mniejszość niemiecka zaczyna trzeźwo patrzeć na świat.

——oOo——

Automatyczny telegraf

Ameryka jest matką wynalazków: oto znów obdarzyła ludzkość niezwykle sensacyjnym wynalazkiem w postaci automatycznego telegrafu. Dwa ruchy i telegram jest nadany! Pierwszy gest — to naciśnięcie guzika, odmykającego otwór nadawczy w kabinie telegraficznej, drugi — to wrzucenie blankietu telegraficznego do otworu, tak, jak się wrzuca list do skrzynki pocztowej. Pozostałych czynności dokonuje elektryczność: nawija blankiet na cylinder i nadaje go do głównego urzędu telegraficznego. Górny lewy róg blankietu telegraficznego jest przycięty ukośnie w ten sposób, że aparat przyjmuje telegram tylko w tym wypadku, kiedy jest prawidłowo włożony. Treść telegramu musi być napisana na maszynie albo czarnym atramentem, względnie ołówkiem.

Dokładne wskazówki posługiwania się aparatem wypisane są na małych tabliczkach, kolejno oświetlanych. Przede wszystkim nadawca telegramu naciska mały guzik tak długo, póki nie zostaje oświetlona tabliczka z napisem: „Wrzucić blankiet". Wtedy to należy wrzucić blankiet do otworu odbiorczego, treścią na zewnątrz. Na tym polega cała czynność nadawcy. Jeżeli żądana linia jest zajęta, tabliczka z odpowiednim napisem zostaje oświetlona i gaśnie dopiero po zwolnieniu danej linii. Wrzucony wówczas do aparatu blankiet okręca się automatycznie do koła nadawczego cylindra, obracającego się przed fotokomórką, która nadaje treść do urzędu telegraficznego. Po nadaniu telegramu zostaje oświetlona trzecia tabliczka z napisem „Telegram został nadany", a po ukazaniu się tabliczki z napisem „Dziękuję", oryginalny blankiet zostaje „zdjęty" automatycznie z nadawczego cylindra i złożony w specjalnym uchwycie. Telegraficzne aparaty automatyczne, demonstrowane na obecnej Wystawie Wszechświatowej w Nowym Jorku, nadają około 230 cm kw. treści na minutę.

„Intelligence Service“ ma dowody że Niemcy finansują terrorystów irlandzkich

„Dailly Herald“ donosi, że w posiadaniu rządu brytyjskiego są przekonywujące dowody na to, iż nie wymienione z nazwy „obce mocarstwa“ w ostatnich czasach zasilało finansowo tak zwaną „Irlandzką armię republikańską“.

Dziennik twierdzi, że uzyskanie tych informacyj skłoniło rząd do przedłożenia w Izbie Gmin już w środę projektu specjalnej ustawy, mającej ułatwić zwalczanie I. R. A.

Konferencja graniczna polsko-sowiecka

Na terytorium ZSRR odbyła się konferencja graniczna między władzami polskimi i sowieckimi. Jako przedstawiciel władz polskich wystąpił starosta powiatowy dziśnieński Chrzanowski, ze strony zaś sowieckiej przedstawiciel na rejon berezyński płk Rakutin. Przedmiotem konferencji były sprawy graniczne.

Pomnik poległych I Korpusu nad granicą bolszewicką

W dniu przedwczorajszym w Kraśnem nad Uszą (pow. Mołodeczno) odbyło się wobec przedstawicieli prasy i d-cy miejscowego oddziału KOP przejęcie przez p. kpt. Lebeckiego, jako prezesa Zw. Żołnierzy I Korpusu Polskiego Okr. Wilno, pomnika poległych tam żołnierzy Korpusu.

Pomnik, już całkowicie gotowy i przygotowany do odsłonięcia (10. IX. b. r.), oddał Związkowi wykonawca p. Popławski.

Jutro zamieścimy na łamach naszego dziennika reportaż z Kraśnego, znad granicy bolszewickiej.

Przedstawiciele litewskich władz w Wilnie

Na zaproszenie Instytutu Prawno-Administr. bawili w Polsce przedstawiciele litewskich władz administracyjnych, samorządowych i wydziału prawnego Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie, a mianowicie: dyr. departamentu finans. Lipczus, docent Krewocki, st. asystent Żakiewicz, prezydent m. Szawel, Linkiewicz, i inspektor samorządowy m. Kowna, Kamiński.

Goście zwiedzili Warszawę, Kraków i Gdynię. W drodze powrotnej do Litwy zatrzymali się w Wilnie na 1 dzień.

Zwrot zakwestionowanych druków litewskich

Dowiadujemy się, że prokuratura zwróciła działaczom i organizacjom litewskim zakwestionowane w swoim czasie materiały.

I tak Litewskie Towarzystwo Sztuki i Literatury otrzymało z powrotem książki i archiwum podręczne. Ks. Wiskontowi zaś doręczono zakwestionowane rękopisy, modlitewniki i różne druki.

Koncert na F. O. N. z udziałem Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej i Benoniego

Szanowny Panie Redaktorze!

Ponieważ notatka o koncercie mającej jest nieścisłą i zniekształca istotę udziajest nieścisłą i zniekształca istotę udziału Orkiestry Rozgł. Wil. czuję się w obowiązku stwierdzić co następuje:

1) Orkiestra symfoniczna wil. muz. (której trzon tworzy właśnie Ork. Rozgł. Wil. i na której czele stoją najwybitniejsi artyści instrumentaliści wileńscy) — samorzutnie urządziła już koncert symfoniczny pod protektoratem p. wojewody Bociańskiego, poświęcając cały dochód na FON

2) Orkiestra Wil. Rozgł. opodatkowała się jedna z pierwszych, w poczuciu prostego, patriotycznego obowiązku na FON.

3) Orkiestra ta, proszona przez komitet, chętnie i tym razem pośpieszy na ten cel z pomocą, zaznaczając jednak kategorycznie, że jeśli chodzi o udział i ofiarność jej, to jest ona conajmniej takim samym współczynnikiem w koncercie jak p. Benoni, znany zresztą śpiewak. Najtrafniej więc należałoby, mając wielki cel na względzie reklamować ten koncert jako koncert na FON pod protektoratem p. wojewody Maruszewskiego, ze współudziałem Ork. Rozgł. Wil. pod moim kierownictwem i p. S. Benoniego.

Dziękując z góry za łaskawe umieszczenie niniejszego wyjaśnienia kreślę się z głębokim szacunkiem

Wł. Szczepański
dyr. Ork. Rozgł. Wil.

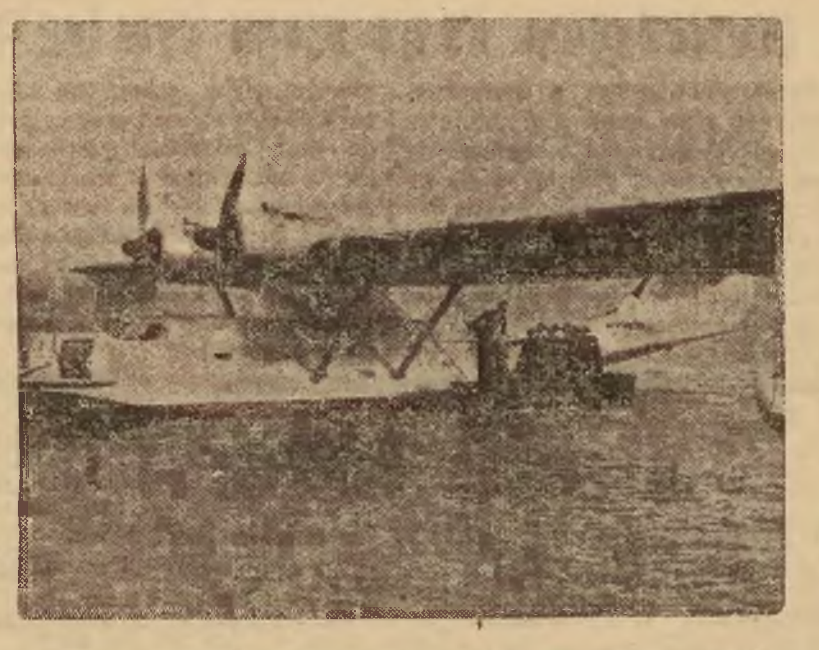
Na F. O. N.

Zamiast wieńca na grób ś. p. Witolda Houwalta, Wydział Powiatowy Wileńsko-Trocki składa zł 50 na FON.

Nowy kierownik „Społem“ w Wilnie

Z dniem 1 maja br. dotychczasowy kierownik Oddziału Związku Sp. R. P. „Społem“ w Wilnie p. Antoni Namieciński odszedł na wyższe stanowisko służbowe do Centrali Związku w Warszawie. Obecnie kierownictwo Oddziału Wileńskiego Związku „Społem“ objął p. Henryk Jackewicz, były pracownik tegoż oddziału i długoletni lustrator Związku „Społem“.

Najnowszy bombowiec amerykański dla armii W. Brytanii

W porcie Felixtone w Anglii wodował wielki bombowiec - hydroplan, zakupiony przez rząd Wielkiej Brytanii, jako nowa jednostka bojowa floty powietrznej. Na zdjęciu załoga opuszcza hydroplan po przybyciu do Felixtone.

Kurjer Sportowy

Mecze o wejście do Ligi najbliższej niedzieli

W niedzielę nadchodzącą rozegrane zostaną następujące mecze piłkarskie o wejście do Ligi:

W Łodzi: ŁKS — Starachowice, sędziuje p. Bagda z Przemyśla.

W Poznaniu: Legia — Gryf, sędzia p. Kossok ze Śląska.

W Sosnowcu: Unia — Śląsk ,sędzia p. Stępień z Łodzi.

W Stanisławowie: Strzelec — Unia Lublin, sędzia p. Kopta z Krakowa.

W Drohobyczu : Junak — PKS Łuck, sędzia p. Seidner z Krakowa.

W Grodnie: WKS Grodno — Ognisko Pińsk, sędzia p. Kostanowski z Wilna.

Przed międzynarodowymi regatami wioślarskimi w Bydgoszczy

W nadchodzącą sobotę i niedzielę odbędą się na torze regatowym w Brdyujściu pod Bydgoszczą międzynarodow. regaty wioślarskie kulminacyjnym punktem których będzie bieg czwórek o puchar Bałtyku, bieg jedynek miast nadbałtyckich oraz bieg ósemek o mistrzostwo Bydgoszczy.

Ogółem zgłoszenia nadesłano 21 klubów, które wystawią 77 osad z 340 wioślarzami. Z zagranicy zobaczymy osady duńskiego Tow. Wioślarskiego (czwórki) i Lepgavaer Ruder Club.

ży er emai.n mfwmbmmfw mbm bmbmb

W sobotę od godz. 14,30 czwórki, jedynki nowicjuszy, ósemki nowicjuszy, czwórki bez sternika II klasy, półwyścigowe czwórki wojskowe, jedynki II klasy, czwórki półwyścigowe pań, czwórki półwyścigowe pocieszenia, jedynki, czwórki nowicjuszy II kl., dwójki podwójne młodszych, ósemki II klasy.

W niedzielę od godz. 14,30 dwójki ze sternikiem, czwórki bez sternika, ósemki młodszych, czwórki o mistrzostwo miast bałtyckich, czwórki półwyścigowe nowicjuszy, jedynki młodszych, czwórki wagi lekkiej, czwórki pań, jedynki o mistrzostwo państw bałtyckich, dwójki bez sternika, czwórki młodszych, jedynki pań, czwórki nowicjuszy, dwójki podwójne, czwórki oraz ósemki — bieg główny o mistrzostwo m. Bydgoszczy.

O start polskich lekkoatletów w Kopenhadze

Jak wiadomo, Duńczycy zaprosili czołowych lekkoatletów polskich na międzynarodowe zawody w Kopenhadze w dniu 3 sierpnia br.

Zarząd PZLA postanowił decyzję w tej sprawie pozostawić kierownikowi naszej ekipy do Malmo (31 bm. i 1 sierpnia) p. W. Trojanowskiemu, który na podstawie wyników w Malmo, oceni, czy forma Polaków pozwala na dokonanie start.

Trening przed meczem ze Stanisławowem

W najbliższą niedzielę w Wilnie na stadionie przy ul. Werkowskiej o godz. 17 min. 30 odbędzie się mecz trening dwuch drużyn piłkarzy wileńskich. Drużyny te skompletowane zostaną z graczy klubów: WKS Śmigły, Ogniska, Jodemki, Makabi. Ogółem wyznaczonych zostało 30 piłkarzy z których wybrane zostaną dwa zespoły.

Mecz ten mieć będzie charakter treningu przed ustaleniem reprezentacji Wilna na mecz półfinałowy o puchar Pana Prezydenta RP prof. Ignacego Mościckiego. Warto przypomnieć, że Wilno grać będzie ze Stanisławowem.

Wioślarze WKS Śmigły na 6 miejscu

Zmieniła się nieco tabelka punktacyjna klubów wioślarskich. Na czele kroczy AZS Kraków — 183, 5 pkt., zawdzięczając sukcesy swoje doskonałym wioślarzom Vereyowi i Ustupskiemu. Na drugim miejscu znajduje się AZS Warszawa — 162 pkt.

Wioślarze WKS Śmigły zajmują obecnie 6 miejsce, mając 68 pkt. Za WKS Śmigły mamy bezpośrednio wioślarzy z Kalisza.

Wileńskie Towarzystwo Wioślarskie zajmuje 19 miejsce z 14 pkt. WKS Grodno jest na 21 miejscu już tylko z 11 pkt. AZS Wileński ma 23 lokatę i 10 pkt., a Policyjny Klub Sportowy 27 lokatę z 2 pkt.

Widzimy z tego krótkiego zestawienia, że WKS Śmigły godnie reprezentuje sport wioślarski Wilna. Nie ulega wątpliwości, że najbliższe regaty wioślarskie w Bydgoszczy przyniosą WKS Śmigły nowe zwycięstwa i kto wie może uda się zbliżyć się nieco do klubów czołowych: AZS Kraków i AZS Warszawa.

Bokserzy wybierają się do Grandzicz

Bokserzy wileńscy wybierają się na obóz do Grandzicz pod Grodnem. Obóz trwać będzie dwa ostatnie tygodnie sierpnia. Na obóz ten z Wilna wystanych zostanie 18 bokserów. Ponadto przyjadą tam zawodnicy z Grodna i Białegostoku.

Wilnianie zwrócili się do Polskiego Zw. Bokserskiego z prośbą przysłania do Grandzicz trenera Sztama, względnie Szydłę, który to w tym czasie nie są zaangażowani.

100 osób dziennie przybywa nad polski Bałtyk

Do 20 bm. nastąpiło maksymalne zapełnienie kąpielisk wybrzeża polskiego. Napływ letników jest nieustanny, a na półwysep Helski i do kąpielisk nad otwartym Bałtykiem przybywa dziennie z górą 100 osób.

Zwiększeniu frekwencji przyczyniły się bezpłatne przewozy dzieci na kolejach, jak również zastosowane w b. m. ulgi 50 proc.

Ruch turystyczny, zwłaszcza samochodowy, jest olbrzymi. W ciągu jednego dnia na punkcie węzłowym szos w Wielkiej Wsi-Władysławowie liczy się dziennie ponad 300 samochodów, udających się na półwysep lub w kierunku Jastrzębiej Góry.

Po katastrofie Likwidacja kolejki wilanowskiej

Ministerstwo Komunikacji postanowiło — wobec niemożności dojścia do porozumienia z zarządem Tow. Warsz. Kolejek Dojazdowych zlikwidować całkowicie kolejkę Wilanowską od dnia 1 października.

Podobno termin ten został Towarzystwu postawiony jeszcze przed tragiczną katastrofą, jako nieodwołalny w wypadku, jeżeli kolejka nie zostanie całkowicie unowocześniona, a ruch jej usprawniony.

Piszą do nas

Anomalie w Sielcu nad Niemnem

Zarząd majątku pobiera samowolnie podatek od ludności

Niemen jest dla 30-tysięcznej Lidy jedynym najbliższym miejscem letniskowym i kąpieliskowym. W okresie letnich miesięcy mieszkańcy Lidy udają się tłumnie pociągami i autobusami nad Niemen, gdzie spędzają cały dzień. Dzięki temu wieś Sielec z każdym rokiem rozrasta i nabiera charakteru miejscowości letniskowej. W roku bieżącym powstało tam kilka nowych pensjonatów i jadłodajni, które ułatwiają i uprzyjemniają pobyt amatorom słońca i wody

Od pewnego jednak czasu Zarząd majątku Sielec, do korego należy część prawego brzegu Niemna, usiłuje stworzyć sobie z tych terenów możliwie największe źródło dochodu i w tym celu stawia najrozmaitsze trudności zarówno mieszkańcom wsi Sielec, jak i przybyłym letnikom. Od ludzi udających się na plażę, a nawet tylko przechodzących do promu, postawiony przez zarząd maj. Sielec specjalny człowiek pobiera opłatę 10 gr za wstęp. Przy czym jak mogłem stwierdzić, na wydawanych biletach nie ma żadnej adnotacji gminy ani władz skarbowych, co świadczy, iż zarząd majątku samowolnie pobiera podatek od ludności, ustalony prawem jakiegoś kaduka. Wypływają z tego tytułu różne nieporozumienia, gdyż przeważna część ludności nie chce płacić. Należałoby sądzić, iż zarząd majątku za uzyskane pieniądze za wstęp do rzeki czyni odpowiednie inwestycje na plaży. Tymczasem na całej przestrzeni wala się w piachu zardzewiały drut kolczasty (jakby umyślnie porozrzucany), którym każdego dnia kaleczą sobie nogi plażowicze. Przyjechał, opłacił jeszcze za wstęp i zamiast przyjemności — ze skaleczoną nogą uciekać musi do lekarza w obawie przed zakażeniem krwi.

Ale największą bolączką letników Niemna jest „kasyno“, wystawione przez zarząd majątku i wydzierżawione p. Dembińskiemu. Tutaj ceny są wyższe, niż w najbardziej luksusowym pensjonacie nadmorskim. Szklanka wody kosztuje 15 gr, butelka piwa 1 zł. a o zakąskach szkoda wspominać.

Administrator majątku p. Dmochowski jest widocznie wspólnikiem p. Dembińskiego, gdyż pod płaszczykiem zarządu czyni wszelkie wysiłki, aby siłą napędzić klientów do „kasyna“ Na skraju lasku uruchomiono w tym roku jadłodajnię „Leśniczanka“, która zarówno napoje jak i posiłki wydaje po cenach normalnych. Letnicy jadłodajnię tę powitali z entuzjazmem i rzucili się jak do złotego runa, gdyż stoliki ustawione w lasku i bajecznie niska cena (jak na stosunki nemeńskie) sprawiały plażowiczom podwójną przyjemność.

Trwało to jednak krótko, gdyż onegdaj widziałem, że stoliki z lasku zostały usunięte, a przed „Leśniczanką“. zawieszono na drzewie dyktę z napisem: „Zarząd maj. Sielec prosi o niewynoszenie do lasku stolików, do których podaje napoje restauracja „Leśniczanka“. Stąd wniosek, że zarząd przestraszył się konkurenta, obsługującego letników po normalnych cenach.

Należy się spodziewać, że odpowiednie władze wejrzą w te anomalie. **A.**

Katastrofa samolotowa w Baranowiczach

Wicestarosta baranowicki H. Paźniewski ciężko ranny

19 bm. wydarzyła się w Baranowiczach wstrząsająca katastrofa samolotu RWD 9 z Wileńskiego Aeroklubu.

Samolot przybył tego dnia do Baranowicz. Znajomy pilot Czarnecki zaproponował p. wicestaroście Paźniewskiemu emocjującą przejażdżkę powietrzną ponad Baranowiczami. Samolot szczęśliwie wystartował z lotniska w Baranowiczach i po kilku przelotach nad miastem i okolicą powracał już do lotniska. W chwili lądowania zawadził skrzydłem o wysoką sosnę i z całą siłą runął na dół. Wskutek upadku na ziemię zniszczone zostały skrzydła i uszkodzony motor i śmigło. Znajdujący się wewnątrz samolotu wicestarosta H. Paźniewski doznał silnego wstrząsu mózgowego i ogólnych bardzo silnych obrażeń ciała. W stanie groźnym odwieziono go do szpitala w Baranowiczach. Pilot natomiast z katastrofy wyszedł bez szwanku

Projekt zmiany systemu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego

Obecnie obowiązujący system prowadzenia ksiąg stanu cywilnego jest przestarzały. Jak wiadomo każdy akt musi być wpisany odręcznie w pełnym tekście do księgi w podwójnych egzemplarzach. Formuła pochodząca z początków ubiegłego stulecia jest przestarzała. Obecnie jest omawiana sprawa zmiany tych przepisów w związku z opracowywaniem nowego kodeksu cywilnego. Zamiast ksiąg stanu cywilnego byłyby prowadzone rejestry przy wydziałach ewidencji przy czym wpisanie do rejestru odbywałoby się w ten sposób, jak to ma miejsce w niektórych krajach zachodnich. Zapis do rejestru przypuszczalnie będzie mógł nastąpić dopiero po przedłożeniu dowodu zapisu wyznaniowego. Czynione są starania, aby reformę aktów stanu cywilnego przeprowadzono jak najszybciej.

Kontrola rusztowań

Inspekcja budowlana w porozumieniu z władzami administracyjnymi rozpoczęła obecnie kontrolę rusztowań. Często bowiem rusztowania są źle ustawione i narażają na szwank bezpieczeństwo zatrudnionych robotników.

W wypadkach stwierdzenia lekceważenia przepisów budowlanych na przedsiębiorców nakładane są bardzo surowe kary.

Nasza wieś „bawi się"

We wsi Dziemidy (pow. dziśnieński, gm. głębocka) odbywała się 16 bm. huczna zabawa weselna w mieszkaniu Bronisława Szaryńskiego. Podczas zabawy — jak to często bywa — powstała bójka w wyniku której 28-letni Justyn Kucharzewski (w. Wyszatki, gm. głębocka) został ciężko raniony bagnetem. W drodze do szpitala ranny zmarł.

Jako podejrzanego PP zatrzymała St. Krenusa (w. Chocki, gm. głębocka). Dochodzenie w toku. **(Zb).**

Składajcie ofiary na FON

Tabela loterii

1 dzień ciągnienia 2-ej klasy 45-ej Loterii Państw.

I I II CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 30.000 zł. padła na n-r 34639.

20.000 zł.: 48665 55735 147024

10.000 zł.: 94599 125805

5.000 zł.: 42974

2.000 zł.: 40498 77534 112395 120317 158232

1.000 zł.: 4677 48709 69043 93302 110844 118737

WYGRANE PO 500 ZŁ.

1197 742 2378 3482 5065 722 7807 9947 11243 12284 14005 15618 771 16852 22076 24272 25099 539 26614 28116 525 29573 30131 967 31962

33012 227 34325 35022 859 36349 433 37390 464 38637 970 39256 40715 41136 43264 44038 177 377 923 45082 827 46056 164 969 48709 49171 752 50391 601 53301 54980 55287 56658 58403 59742 837 977 60091 636 62295 63062 279 64374 425

66560 68388 570 70181 863 77 71392 73762 928 74467 76576 78571 79373 547 50 813 80097 81157 82838 926 59 85072 130 90 461 683 86143 706 89565 90218 730 96897 976 97173 98850 99031 519.

100509 926 101288 439 54 60 702 23 833 989 103309 40 511 64 608 716 939 104382 589 674 7 947 105307 668 879 958 106015 74 118 41 294 570 107071 165 765 874 925 108068 159228 402 48 611 77 110042 78 557 825 36 85 111375 612 19 773 809 45 61 937 112230 362 872 970 113417 746 63 874 98 989

101137 898 102084 792 103096 199 104568 106892 109390 603 110355 562 111809 112327

125299 214 126818 127025 625 128128 129072 401 131761 132389 546 133 553 134002

138174 362 77 141035 719 142973 144114 694 147248 76 340 528 150127 370 81 966 152716 844 910 153536 155191 158241 164726

WYGRANE PO 62,50 ZŁ.

138 400 35 569 622 745 97 878 980 1592 640 2016 50 212 99 340 405 595 672 939 55 8410 4376 911 79 5347 6493 597 605 879 92 7009 147 423 69 511 721 881 97 8094 184 359 446 686 780 980 9076 169 576 740 805 10061 332 80 940 91 11041 531 40 85 608 62 12635 94 13205 34 40 38 563 654 798 813 140019 669 15194 251 473 620 798 16154 343 407 17043 224 85 448 86 784 18164 443 585 749 56 808 19536 870

20127 213 524 94 930 21189 273 371 408 574 776 800 22554 75 845 72 987 23131 797 853 936 73 24016 21 339

619 731 815 48 923 25094 392 538 68 858 26332 696 768 864 27101 351 479 81 831 28257 322 407 526 58 649 897 29311 30283 477 529 602 723 81096 435 63 32018 115 287 331 430 520 604 794

33012 180 447 93 34007 62 166 246 73 35149 392 834 36001 208 74 445 703 60 840 942 37287 415 727 89 38550 668 869 61 917 39057 506 677 898 40068 604 535 41054 62 73 124 66 330 92 529 42247 313 508 618 721 43013 309 59 402 709 80 983 44057 87 289 741 93 898 45162 324 462 703 98 593 46365 472 705 13 815 40 73 902 47335 644 853 48285 649 716 831 952 49031 356 845 70 50147 217 316 407 713 830 43 57 942 51296 477 98 608 27 90 94 731 846 52349 467 717 914 53040 206 353 590 91 686 576 54015 23 333 44 59 539 736 55115 26 495 910 81 56218 70 853 906 47 84 57010 92 438 90 58059 141 204 26 47 53 429 595 911 82 59677 734 88 873 60006 25 165 342 453 687 61005 54 62 122 284 416 21 62333 447 63054 169 242 701 64072 775

65150 501 641 726 47 66234 347 715 67182 637 68091 116 243 59 491 721 30 993 69045 166 406 589 620

71052 431 63 684 930 72439 710 96 73305 787 840 65 74239 83 435 723 56 844 972 75207 48 627 782 818.

76079 128 78 85 327 466 754 888 77041 359 415 624 97 707 845 906 49 78042 288 581 616 25 79844 940 80412 674 728 932 77 81122 572 993 82020 86 92 876 83239 629 953 84061 85146 305 421 660 82 760 891 925 28 86507 15 852 951 95 87198 300 1 19 43 641 88241 93 304 467 748 73 883 89015 40 116.

90013 36 323 605 80 827 91150 304 445 643 781 92095 175 407 535 692 93375 406 895 94009 285 329 491 668 73 873 915 95067 190 234 618 86 800 984 96046 91 360 64 97063 73 114 519 98485 603 705 52 818 40 99228 319 458 840.

114237 573 617 972 115094 674 116190 902 117345 647 950 118415 548 818 962 119173 298 354 58.

120237 341 429 969 121086 175 860 122004 37 60 124 91 462 500 92 987 123077 96 228 65 386 400 31 751 933 124464 521 75 713 996.

Po 125 złotych

115301 637 116460 119278 123046 258 124005 911 19.

125023 147 207 460 673 917 126285 307 8 443 670 127430 531 684 128167 589 970 129312 130169 336 405 28 757 968 131055 110 45 260 318 421 60 95 772 94 132150 210 385 619 133368 909 134073 371 528 651 846

135006 406 507 707 42 65 859 87 136601 24 760 921 137748 138683 768 84 88 832 951 139041 72 768 823 900 40 140068 150 350 591 682 141319 436 593 972 142086 102 426 75 80 847 143256 621 144513 686 921 145518 59 657 66 146091 97 528 670 807 907

147054 159 212 433 592 961 148822 964 149130 330 785 97 871 150026 383 577 151201 335 96 562 868 951 152038 128 650 75 153379 154482 155453 82 531 16567 913 157158 331 158492 585 783 36 801 93 995 159801 29 160193 691 161444 849 162494 998 163162 578 734 45 164092 274 319 92 507 682 988

III CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10000 padła na Nr. — 14957

15000 zł. — 161437

10000 zł. — 71762 81425 136621

5000 zł. — 76523 86348 163004

2000 zł. — 17226 32889 89938 95299 107412

1000 zł. — 2380 4580 7201 220177 63824 82993 103219 114868

WYGRANE PO 500 ZŁ.

373 973 1948 3204 5582 6440 849 13981 16454 18869 19593 20844 22858 23063 27746 29207 30911 31890 36890 37324 40031 41938 42230 43602 814 44922 26494 49539 727 50340 51713 880 52083 712 880 53172 983 57344 65957 69350 915 70117 73368 74226 76643 80187 715 81149 936 83430 839 84183 86537 633 88429 95758 92910 96193 96930 100259 102668 103063 409 104065 185050 923 107097 225 513 108531 111346 812 113147 115574 21184 463 942 123307 125638 128008 130983 134205 138300 142281 146610 147426 149 153 150116 52 153312 154156 161985 164925.

WYGRANE PO 62.50 ZŁ.

37 60 237 710 93 806 1237 541 2253 3149 211 63 761 907 62 4059 230 737 5255 318 60 486 725 885 6238 493 461 982 7029 403 97 572 8142 581 852 9479 10206 98 305 918 58 81 11467 562 787 12168 522 57 664 13231 14070 252 317 619 53 723 77 16573 990 17135 396 616 843 18235 468 19058 107 451 76 507 20388 676 21441 84 500 710 37 93 905 22176 534 23007 76 196 413 720 74 69 907 24165 68 665 895 25222 493 90 987 39 26067 291 505 86 827 32 28003 29255 408 77 859 30689 790 987 31347 411 808 86 914 32113 472 33174 369 405 53 65 34214 540 608 91 865 35362 727 36112 21 306 404 70 677 843 97 969 37353 452 858 980 94 38120 37 59 321 462 681 54 95 96 39670 75 90 40082 254 641 69 41155 548 67 42375 510 24 783 43510 31 685 58 70 305 44077 218 308 968 45016 97 182 46231 45 47442 48030 230 59 508 17 27 902 49895.

50158 236 433 685 950 77 51371 514 877 989 54302 5 410 17 73 549 795 804 65030 92 235 436 545 763 66252 307 643 726 94 982 57572 893 966 58096 59045 634 61 721 58 60172 93 61041 281 62050 199 226 489 800 63009 45 200 319 528 56 973 83 64222 584 65374 4445 592 66039 270 89 336 468 67097 418 665 -717 77 958 68292 415 18 40 533 37 820 99 69114 292

886 702 71 604 748 829 987 71159 240 43 530 641 85 920 -72125 639 73053 271 354 55 642 773 74415 926 75033 37 109 561 813 76015 26 210 639 780 914 77301 588 78025 380 798 79239 80680 81672 82054 168 97 408 579 907 83647 731 47 63 888 84064 545 85064 224 477 515 86302 539 639 777 937 87040 487 714 88188 431 564 659 98 89111 62 419 801 90834 91037 128 52 61 249 70 766 839 89 93325 610 94471 571 656 91 95196 326 565 861 96473 774 97323 41 578 908 80 980222 329 573 86 660 99022 45 675 868.

100086 165 277 101494 754 55 102157 468 74 512 698 719 25 103321 69 424 833 104322 421 686 738 105570 828 971 106492 973 107378 520 727 916 108028 268 76 309 829 68 86 109020 110001 984 111028 112002 94 274 113401 588 114185 115421 535 891 116032 247 449 705 24 117052 460 605 943 73 118147 449 119064 131 285 617 21 816 96 120406 47 672 814 121207 418 36 122197 432 694 919 123337 352 93 671 812 124182 342 556 968 125086 505 126064 496 129107 451 74 842 130122 689 743 131406 132162 65 292 407 50 133747 134271 353 554 838 135011 276 93 889 927 40 136319 486 999 137499 841 138463 672 139740 806 140005 555 748 141168 646 142030 855 143317 144241 633 145531 666 854 146165 274 453 856 96 147441 722 971 148882 150019 146 473 999 151079 360 81 973 152375 86 836 153439 154110 45 540 741 880 975 155331 565 996 156666 712 869 86 157216 76 345 410 960 158073 161 891 160337 71 712 71 161092 716 980 163480 673 713 164489 99 818 78.

IV CIĄGNIENIE

WYGRANE PO 500 ZŁ.

4231 389 904 5900 6446 928 7871 11203 13055 14581 755 15217 17758 20450 21625 23651 26352 634 951 29296 32272 42432 43690 44261 45226 546 839 46516 47725 48110 267 52332 770 55900 58456 60121 61614 62601 57 753 86 859 64487 65108 67130 69084 70917 71259 840 72400 74425 75142 76500 78974 79969

81874 82393 84456 85373 626 740 87058 618 91320 92194 59204 95204 96741 101673 105248 106955 96 107272 108024 110158 370 425 112518 118694 119790

120060 124070 298 402 710 126164 6 128885 130118 132376 133685 888 134504 135853 136547 137740 141667 145396 146029 215 147566 651 92 148740 150372 152748 157370 486 158358 159522 160518 739 161328 162035 164385

WYGRANE PO 62.50 ZŁ.

94 189 792 895 1060 326 604 714 40 990 2571 767 986 3998 4138 339 601 5313 445 835 955 6112 596 622 56 843 7742 7 92 8344 499 629 821 9075 489 505 909 10015 231 89 447 669 745 8 11553 736 880 958 12311 586 13298 639 779 949 14450 668 707 15003 16146 94 259 912 17123 450 634 721 980 18458 85 19016 257 717 962

20121 21059 436 778 22219 406 10 74 728 23105 218 80 414 584 631 718 61 879 927 24145 67 870 25636 26853 77 944 74 27151 252 348 428 762 845 989 28508 60 718 29018 323 572 759 76 30284 318 698 738 45 31065 337 780 802 73 32051 554 754 61 816 71 2 33027 289 34150 83 98 412 541 744 847 905 83 35877 36824 37521 794 38065 693 914 67 39947

40047 479 95541058 189 245 491 819 42169 369 543 97 858 43237 303 977 459 638 785 819 44011 318 40 417 93 534 685 45464 522 752 74 897 971 46012 759 808 74 47125 54 85 280 451 526 912 48598 847 921 49150 966 50243 714 51838 43 942 77 52362 53024 237 99 783 918 54020 209 415 55128 359 78 86 543 625 853 53150 260 312 554 840 925 57402 654 58189 376 577 609 59585 762

60119 205 29 526 7 621 6 889 921 74 60013 135 405 890 909 26 62003 48 218 89 97 403 514 988 63114 258 371 539 616 87 64122 55 67 394 438 65122 37 55 338 734 806 23 904 66208 413 621 931 67122 67 98 289 476 575 655 68574 719 69124 438 532 87 802 70148 352 715 71283 370 95 877 72268 309 20 666 794 869 73156 751 74262 906 29 78 75175 416 85 703 848 941 76688 961 77121 73 409 700 985 78106 42 561 862 964 79125 412 657 992

80261 425 676 904 81013 211 510 74 623 718 54 82080 138 384 531 774 999 83328 506 57 84217 372 410 523 852 85052 183 382 70 679 86016 162 207 336 50 614 734 74 811 87003 237 33 576 754 896 979 88185 486 841 890094 187 321 497 748 817 90395 713 91083 174 358 720 947 92043 611 714 50 93231 334 94770 95632 5 896398 527 97791 98750 99355

100013 59 283 387 578 101026 194 844 102381 673 772 934 103377 82 555 924 104461 542 733 984 105170 262 639 106106 241 450 686 107362 533 108052 192 511 800 24 109097 128 359 473 110082 140 522 111199 691 735 94 112068 208 507 113071 155 321 57 114064 206 386 576 611 813 33 93 902 115003 588 116557 657 802 28 117228 371 4 81 416 22 833 95 118074 119171 500 32 55 756 8

120088 336 471 824 978 121142 236 500 694 123048 233 318 732 49 998 124007 715 125425 126240 86 631 912 127170 558 128014 6 258 710 981 129642 909 130129 523 898 919 73 131275 600 73 743 132224 99 541 57 86 975 97 133210 502 51 750 134074 452 135001 175 390 512 921 37 67 136257 685 740 810 137232 53 354 568 138078 274 747 86 -814 139180 377 818 919

140065 270 448 567 622 729 84 814 81 972 141129 330 124678 747 143056 651 796 14445 789 623 874 980 4 145430 508 706 865 991 146347 761 855 147105 487 935 148401 538 747 58 68 816 149880 150265 542 763 839 908 22 9 151230 762 907 152103 72 463 502 627 71 782 153606 60 154530 155573 927 156049 149 870 157076 265 622 700 158243 346 741 964 159786 897

160296 534 69 621 161552 73 691 3 162470 69 714 163011 881 164469 554 716 854.

Nowojelnia — miejscowością klimatyczną

Nowojelnia oficjalnie uznana jako miejscowość klimatyczna.

Ministerstwo opieki społecznej decyzją z dnia 6 bm. zezwoliło na prowadzenie w Nowojelni przepisów obowiązujących w miejscowościach klimatycznych. W tych dniach rada gminy Dworzec, na terenie której leży Nowojelnia, uchwaliła już odnośny statut przekładając go do zatwierdzenia wojewodzie nowogródzkiemu.

Pomoc pogorzelcom w Głębokiem

W wyniku pożaru jaki powstał w Głębokiem w dniu 17 b. m., spłonęło 24 domy mieszkalne i 16 budynków gospodarczych, przy czym straty przekraczają 100 tys. zł.

W celu przyjścia z pomocą pogorzelcom w Głębokiem powstał komitet obywatelski, który postanowił wezwać wszystkich mieszkańców m. Głębokiego do dobrowolnego opodatkowania się na rzecz pogorzelców oraz urządzić kwestę uliczną.

Nadto komitet ten ma współdziałać z zarządem miejskim w kierunku uzyskania w Banku Gospodarstwa Krajowego kredytów na odbudowę, przy czym uzyskane kredyty nie będą wypłacane pogorzelcom w gotówce, lecz komitet przydzieli im materiał budowlany. 25 dzieci pogorzelców umieszczono w półkoloniach letnich, prowadzonych przez organizacje społeczne w powiecie. Zarząd miejski wypłacił doraźne zapomogi najbiedniejszym pogorzelcom.

MARY RICHMOND

39

MIŁOŚĆ I PODEJRZENIE

Przekład autoryzowany z angielskiego W. M.

Streszczenie początku.

W Auclandzie została zamordowana Lilian Crane i porwana jej wychowanka Fleurette. O zbrodnię posądzeni są przyjaciele straconego bandyty John'a Rolfe'a. Zakochany we Fleurette Jimmy Carter wzywa do pomocy swego przyjaciela Hardinga. Sprawcy zbrodni zażądali okupu 5 tys. funtów, który doręczył im Jimmy Carter. Bandytów ściga Harding, lecz popadł w zasadzkę. Jednakże policja zdołała złapać byłą służącą Lilian Crane — Fenton. Aresztowaną Harding badał — bez rezultatu. Po wstępnej rozprawie sądowej aresztowaną postrzelono śmiertelnie na ulicy. Na miejscu zbrodni Hardinge znalazł maskotę należącą do Elżbiety Courtenay, która przed kilku dniami odrzuciła jego oświadczyny. Gdy wrócił po wypadku, zastał Hardinge w swoim mieszkaniu Elżbietę, która zawiadomiła, że przyjmuje jego oświadczyny. Zwiększa to podejrzenie agenta.

——oOo——

(Ciąg dalszy)

Policjanci powrócili, ale nie byli już potrzebni. Jeden z nich podszedł do Hardinge'a, pokasłując niepewnie.

— Czy powiedziała coś, proszę pana?

— Nie, nic takiego, co by mogło mieć znaczenie. Wierzę, że chciała mówić, ale nie miała siły.

— To wielkie nieszczęście. I pan Sullivan nie był przy tym!

— Tak, rzeczywiście — potakiwał Hardinge myśląc coś wręcz przeciwnego. Uważał to za szczęście, że Mike nie stawił się na czas. Gdyby usłyszał, że umierająca wspomina Elżbietę, wpadłby na nowy ślad. Ale co ona chciała powiedzieć? O jakim niebezpieczeństwie mówiła? Jedyne niebezpieczeństwo mogło grozić Elżbiecie ze strony policji. Mogła być aresztowana, jeśliby dowiedziono, że ona była tą kobietą, która kryła się za krzakiem. Ale czy Flossie Fenton prosiłaby go o zabranie stąd Elżbiety, gdyby chodziło o ochronę przed policją? To było nieprawdopodobne, gdyż Flossie Fenton nie wiedziała nic o ich stosunku. Dla niej Piotr Hardinge był nieznośnym amatorem-detektywem. Więc nie mogła prosić go o pomoc dla koś, kto był wspólnikiem zbrodni. Co miała na myśli? Była to co najmniej trudna zagadka. Drugą zagadką były jej słowa o Fleurette. Czy te słowa nie oznaczały czasem, że biedna dziewczyna już nie żyje? Godna para: Sam i Sal, mogła bez namysłu zgładzić ze świata swą ofiarę, widząc, że on, Hardinge wpadł na ich ślad. Było to na pozór jedyne wytłumaczenie niejasnych słów umierającej.

Wychodząc ze szpitala, spotkał Michała Sullivana, który rozmawiał w sieni z portierem. Hardinge podszedł do niego.

— Chora umarła już. Spóźniłeś się, Mike.

— Oczywiście! Zgóry wiedziałem, że tak będzie! Takie już jest moje szczęście!

— Nie powiedziała nic ważnego: koniec nadszedł tak nagle. — Hardinge chciał uprzedzić nieuniknione pytania.

— Spodziewałem się tego? Sullivan robił wrażenie człowieka zupełnie złamanego niepowodzeniem. — Wiesz, co ci powiem, Piotrze: jestem zupełnie zniechęcony do tej sprawy! Nie wierzę, żebyśmy ją kiedykolwiek rozwikłali.

— Rozwikłamy napewno! — w oczach Hardinge'a ukazał się upór. Miał on teraz swoje osobiste pobudki, dla których postanowił nie spocząć, dopóki nie zgłębi tajemnicy. Wiedział, że nie byłby nigdy szczęśliwy z Elżbietą, gdyby nie rozproszył chmury podejrzeń, która wisiała nad jej głową.

— Co zamierzasz zrobić teraz? — zapytał Sullivana.

— Wracam do biura i będę usiłował walczyć — odpowiedział tonem zwątpienia.

— Mike, chciałbym, żebyś zbadał przeszłość pani Crane.

— W jakim celu? Robiliśmy to już dwa razy.

— Nie zaszkodzi spróbować jeszcze raz. Mam przeczucie, że coś zostało przeoczone. I poza tym proszę cię o szczegółowe informacje co do osoby Rolfe'a, który był skazany na powieszenie. Wyrok wykonano przed paru miesiącami. Przeczytałem wszystko, co było w oficjalnym raporcie, ale to nie jest wystarczające.

— Więc chodź ze mną, to ci wszystko powiem.

W dwa dni później Hardinge odebrał dwa listy: jeden był od Elżbiety, a drugi zawierał pierwszy raport Williamsa. Była to dosyć długa epistoła. Hardinge przeczytał najpierw list Elżbiety.

Kochany — pisała Elżbieta — przeżyłam ciężkie chwile wyobrażając sobie, co też musiałeś o mnie pomyśleć? Rozumiem teraz, że było to z mej strony bardzo nierozsądne przypuszczenie, że zgodzisz się zrzec tej sprawy. Nie mogę myśleć o tym spokojnie, ale widzę, że musisz doprowadzić ją do końca. Mam nadzieję, że to prędko nastąpi, drogi mój Piotrze. Wtedy będziemy mogli się pobrać i zabierzesz mnie do Anglii. Mam zaproszenie do przyjaciół, mieszkających w okolicy Rotorua. Molly uważa, że powinnam je przyjąć. Mam więc zamiar wyjechać stąd we wtorek. Adres mój będzie następujący: Charlcote, Rotorua. Jeżeli znajdziesz chwilę czasu, przyjedź odwiedzić mnie tam.

Twoja Elżbieta.

Wsunął list do kieszeni, zapalił papierosa i zaczął odczytywać raport Williamsa.

Szanowny panie!

Stosownie do zlecenia przesyłam raport, dotyczący pani Elżbiety Courtenay. Pani ta powróciła do Hamiltonu ostatnim pociągiem i spędziła wieczór ze swymi przyjaciółmi: państwem Challonersami. Następnego ranka odebrała trzy listy: jeden ze stemplem miejscowym, drugi z Te Aroha i trzeci z Rotorua. Niestety nie mogłem zapoznać się z ich treścią. Pani spędziła cały ranek na załatwianiu sprawunków, a po południu pojechała wozem Challonerosów do Te Aroha i spotkała się z pewnym osobnikiem, który mieszka tam w małym domku. Poznałem w nim niejakiego Joe Hallama. Człowiek ten kilkakrotnie był skazany na karę więzienia za fałszerstwo i lichwiarstwo, a to zarówno w Anglii, jak w Stanach Zjednoczonych. Rozmowa trwała prawie pół godziny, poczem pani wróciła do Hamiltonu. Ponieważ nakazane mi było śledzić tę damę, więc musiałem dać spokój Hallamowi. Ale, jeśli mi wolno wypowiedzieć swoje zdanie, uważam za bardzo pożądane zwrócenie baczniejszej uwagi na tego człowieka. Pani Courtenay spędziła wieczór, tak jak poprzedni, ze swymi przyjaciółmi. Wczoraj po obiedzie rozegrano partię tenisa, a wieczorem wszyscy byli w kinie. Partnerami przy tenisie byli mieszkańcy miasta. Siedziałem za panią Courtenay w kinie, mogę więc poświadczyć, że nie rozmawiała z nikim prócz pewnego duchownego, którego spotkała w hallu. Następny raport wyślę w dniach najbliższych.

Z poważaniem

John Williams.

(D. c. n.).

KRONIKA

LIPIEC 21 Piątek

Dziś: Wiktora M.
Jutro: Marii Magdaleny

Wschód słońca — g. 3 m. 11
Zachód słońca — g. 7 m. 39

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 20.VII. 1939 r.

Ciśnienie 763
Temperatura średnia + 25
Temperatura najwyższa + 29
Temperatura najniższa + 16
Opad: —
Wiatr: cisza
Tendencja barom.: ciśn. bez zmian
Uwagi: pogodnie.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sokołowskiego (Tyzenhauzowska 1); Chomiczewskiego (W. Pohulanka 25); Miejska (Wileńska 23); Turgiela (Niemiecka 15); Wiwulskiego (Wielka 3).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

URZĘDOWA

— **Wiceprezydent Grodzicki wznowił urzędowanie.** Wczoraj powrócił z urlopu wypoczynkowego i objął urzędowanie kierownik wydziału gospodarczego Zarządu Miasta, wiceprezydent Grodzicki.

MIEJSKA

— **Magistrat czyni już przygotowania do sporządzenia nowego budżetu miasta.** Poszczególne wydziały Zarządu Miasta czynią już przygotowania do wstępnych prac związanych z opracowywaniem nowego preliminarza budżetowego Wilna na r. 1939-40.

PRASOWA.

— **Konfiskata gazet rosyjskich.** Na mocy decyzji władz administracyjnych skonfiskowany został wczorajszy numer „Russkoje Słowo" i „Nasze Wremia". Konfiskacie uległa część artykułu pt. „Program wschodni i mniejszość".

ZE ZWIĄZKÓW I STOW.

— **Powstał Związek Zawod. Muzyków.** W Wilnie zorganizował się Związek Zawodowy Muzyków, który zgłosił swój akces do Związku Zaw. Muzyków Rzeczypospolitej Polskiej. Związek będzie miał na celu troskę o interesy muzyków. Mieścić się będzie w lokalu teatru „Lutnia".

RÓŻNE

— **„Wilnianie poznajcie Wilno".** — W najbliższą niedzielę 23 lipca br. wycieczka Zw. Propagandy Turystycznej zwiedzi Wystawę Pośmiertną prac artystki-rzeźbiarki ś. p. Leony Szczepanowiczowej. Objaśnień udzieli p. Helena Drége.

Zbiórka o godz. 12 przed głównym wejściem do Bazyliki.

*

XII Wycieczka Kolarska Zw. Propagandy Turystycznej w najbliższą niedzielę (23 lipca) wyruszy do maj. Pikieliszki. Jezioro Żełosy, stary park, letnisko Marszałka Piłsudskiego.

Zbiórka o godz. 9 pod Wieżą Katedralną

NOWOGRÓDZKA

— **Nowe placówki LMK. — Oddział LMK we Wsielubiu rozrasta się.** Oddział LMK we Wsielubiu, pow. nowogródzkiego, po dokonaniu niemal całkowitej reorganizacji Zarządu i objęciu stanowiska prezesa przez p. Albina Jurewicza, komendanta posterunku P. P. we Wsielubiu, szybkim krokiem wchodzi na drogę pięknego rozwoju organizacyjnego. Ostatnio mamy znowu do zanotowania fakt zorganizowania szeregu nowych Kół LMK na terenie gminy wsielubskiej. Koła zorganizował p. A. Jurewicz przy współpracy pp. Czesława Magucha, Tadeusza Bieleckiego, P. Cnoty i J. Gągoła. Nowe Koła LMK powstały w Żurowielnikach, Zdanowiczach, Dzietomli, Krzywiczach, Mieżnikach, Rachowcu, Bicewiczach, Słoczewie, Kornyszach, Trościance, Gieniuszach i Mościszkach.

Oddział LMK w Koreliczach, pow. nowogródzkiego, rozwijający się pod kierunkiem prezesa, p. Leona Świerkowskiego postawił sobie za ideał pracy organizacyjno-propagandowej powołanie do życia Kół LMK we wszystkich wioskach gminy korelickiej. Realizując go, p. Świerkowski zorganizował w dniu 18.V br. nowe Koło LMK w Sawaczach z 20 członkami zbiorowymi i w Nowosiołkach z 23 członkami zbiorowymi, a p. St. Radkowski w Kaczycach z 30 członkami zbiorowymi.

26 IV br. powstał nowy Oddział LMK w Soboinikach, pow. lidzkiego. Na członków popierających zapisało się 20 osób. Następnie dokonano zgodnie ze statutem wyborów władz Oddziału: na prezesa Fijałkowskiego Błażeja, na wiceprezesa Kasiana Bronisława, na skarbnika Jurkiewicza Edwarda, na kierownika sekcji FOM Sadowską Władysławę, na kierownika sekcji propagandowej Tyszkównę Helenę, na referenta do spraw kolon. Bienia Wacława oraz 3 zastępców: Putrzyńskiego Stanisława, Jana Tomaszewicza i Jana Krupę. Do Komisji Rewizyjnej wybrano: na przewodniczącego Jana Łunkajtysa, n członków: Eustachego Tomaszewicza i Łukasza Tenucha.

Nowe Koło LMK w Tonowie, pow. Stołpce. W dniu 14.V br. z inicjatywy p. Konstantego Kryszałowicza powstało w Tonowie, gminy Rubieżewicze, nowe Koło LMK w składzie 39 członków zbiorowych.

— **216 krajowych i 251 zagranicznych.** W drugim kwartale br. kinoteatry w Nowogródczyźnie wyświetliły 216 filmów produkcji krajowej i 251 filmów zagranicznych, podczas, gdy w pierwszym kwartale tegoż roku kinoteatry wyświetliły 209 filmów krajowych i 249 filmów zagranicznych. Na uwagę zasługuje fakt, że prawie w 100% filmy krajowe wyświetlają kina wędrowne. Ogólnie jednak właściciele kinoteatrów narzekają, że produkcja filmów krajowych jest nie wystarczająca, filmów jest za mało i nie ma odpowiedniego wyboru.

— **W związku z notatką naszą z dnia** 13 bm. pt. „100 mandatów karnych", otrzymaliśmy wyjaśnienie, że nakazy (wezwania) Zarządu Miejskiego w Nowogródku, o których mowa w tej notatce, podpisywane były nie przez wiceburmistrza Bujniewicza, lecz przez **woźnego Buckiewicza** (podpisy podobne).

Jednocześnie podkreślamy, że mowa była o nakazach w sprawie malowania domów, parkanów itp. **K. I.**

— **T-wo „Oświata" w Nowojelni.** — W Nowojelni powstała inicjatywa powołania Stow. Kult.-Oświatowego, pn. „Oświata", które by zorganizowało i prowadziło gimnazjum prywatne. Opracowano już i złożono w urzędzie wojewódzkim statut.

Zbiórka złomu na F. O. N.

19 bm. odbyło się posiedzenie sekcji zbiórkowej, na którym składali sprawozdania ze swych czynności kierownicy zespołów zbiórkowych w rejonach poszczególnych komisariatów. Za zupełnie przygotowany do zbiórki złomu uznano rejon I i VI komisariatu, dlatego też od dnia 20 bm. w tych rejonach wykonane będzie zwożenie złomu do składnicy wojskowej przy ul. Piłsudskiego 67.

W rejonach pozostałych komisariatów przygotowania od gromadzenia złomu są w toku. Tereny zwózki będą podawane do wiadomości zainteresowanym. Sekcję zbiórkową w rejonie IV kom. objął Związek Strzelecki pod kierownictwem kapitana Korolkiewicza.

Szczegółowych wyjaśnień w tej akcji udzielają rejonowi miasta.

Obecnie całe powodzenie tej akcji zależy od ilości oddanych do dyspozycji środków przewozowych.

Wydział Wykonawczy OMK FON w Wilnie zwrócił się listownie do firm przewozowych i przedsiębiorstw z prośbą o oddanie do użytku Komitetowi wozów ciężarowych, platform konnych, samochodów ciężarowych, traktując to jako ofiarę na FON.

Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Wydz. Wykonawczego (tel. 28) względnie przesyłać należy do ośrodka przewozowego wprost na dziedziniec magistratu (Dominikańska 2).

W dniu 21 bm. od godz. 8 rano ekspedycja przewozowa wyruszy na teren I komisariatu.

Wycieczka nad jez. Dubieńskie

Zw. Propagandy Turystycznej w najbliższą niedzielę dnia 2 lipca organizuje całodzienną wycieczkę nad jez. Dubieńskie. Malowniczo położone wśród gęstych lasów jez. Dubieńskie stanowi region jeszcze bardzo mało znany, mimo że posiada duże walory turystyczne. W czasie pobytu przewidziane są: przejażdżka łodziami, plaża, spacery po lesie. Na miejscu można będzie dostać produkty wiejskie (mleko, świeże kartofle, jagody itp.). Wycieczka odbędzie się autobusami, które wyruszą sprzed lokalu Związku Propagandy Turystycznej, ul. Mickiewicza 32 o godz. 8, powrót do Wilna o godz. 21. Odległość od Wilna 45 km, czas trwania przejazdu około 1 godz. w każdą stronę. Koszt przejazdu w obie strony wynosi zł 3 gr 50 od osoby. Bilety są do nabycia w Biurze ZPT (Mickiewicza 32) w dn.: 20, 21 i 22 bm. w godzinach od 9—15 i od 17—19.

* * *

Nad jezioro Dubińskie w pow wileńsko-trockim przybyło 25 akademików Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Studenci warszawscy nad pięknym tym jeziorem rozłożyli się obozem i spędzą tam wakacje letnie.

List do Redakcji

Do
Redakcji „Kurjera Wileńskiego" w miejscu.

W związku z zamieszczonym w numerze niedzielnym „Kurjera Wileńskiego" z dnia **16 lipca 1939 r.** krótkim sprawozdaniem z otwarcia wystawy pośmiertnej prac artystki-rzeźbiarki wileńskiej, ś. p. Leony Szczepanowiczowej, uprzejmie proszę W. Sz. Pana Redaktora w imieniu Zarządu Towarzystwa Szerzenia Kultury Sztuk Plastycznych w Wilnie o sprostowanie nazwiska autorki wstępu do katalogu, które brzmi: Janina Alophówna.

Jednocześnie korzystam ze sposobności, aby uzupełnić dane, dotyczące organizacji wystawy, informacją, iż dekoracja kwiatowa została wykonana tak pomyślnie dzięki życzliwemu ustosunkowaniu się do wystawy Dyrekcji Państwowej Szkoły Ogrodniczej w Wilnie, która dostarczyła kwiaty i girlandy, wydelegowała swego instruktora do pomocy, a ponadto obiecała zasilać w dalszym ciągu wystawę żywymi kwiatami, chcąc w ten sposób uczcić pamięć ś. p. Leony Szczepanowiczowej, jako członka ciała pedagogicznego tej szkoły, w której Zmarła do ostatniej chwili uczyła rysunku, perspektywy i zdobnictwa.

W imieniu Zarządu Towarzystwa pozwalam sobie również za pośrednictwem Pańskiego poczytnego pisma podziękować wszystkim instytucjom i prywatnym osobom, które będąc w posiadaniu prac śp. Leony Szczepanowiczowej, użyczyły je chętnie na wystawę, przyczyniając się w ten sposób do jej uświetnienia i złożenia zbiorowego hołdu zmarłej Artystce-Rzeźbiarce.

Z prawdziwym poważaniem

Czesław Wierusz-Kowalski
Komisarz Wystawy.

Jeden strajk się likwiduje drugi rozpoczyna

Jak już donosiliśmy, na robotach przy budowie gmachu urzędu pocztowego Wilno 2. wybuchł strajk 60 cieśli, którzy porzucili pracę, domagając się podwyższenia dotychczasowych zarobków.

W sprawie likwidacji strajku odbyła się wczoraj konferencja w Inspektoracie Pracy. Na konferencji zarysowała się możliwość likwidacji strajku w drodze kompromisu. W związku z tym należy liczyć się z rychłą likwidacją tego strajku.

Natomiast wczoraj na tych samych robotach wybuchł drugi strajk. Tym razem pracę porzuciło 25 zbrojarzy. Strajkujący żądają podwyższenia zarobków.

Z TEKI POLICYJNEJ

DO PRZYTUŁKU..

Koło majątku Tuskulany znaleziono troje dzieci w wieku od 2 do 7 lat. Dzieci podrzucił ich ojciec, Józef Rozdżko (wyeksmitowany ze swego mieszkania przy ulicy Antokolskiej 106) który zbiegł w nieznanym kierunku.

SPADŁ Z WOZA.

Na ulicy Zygmuntowskiej spłoszył się koń Stanisława Jermaka (Połocka 1) i poniósł. Jermak wypadł z wozu, doznając poważnych pokaleczeń. Skierowano go do szpitala.

„DŻENTELMEN.

Teresa Kamińska (Dynaburska 18) zameldowała, że została dotkliwie pobita na tle porachunków osobistych przez Wacława Dorociaka. (Dynaburska 28).

„SPÓŁKA".

Na rynku Łukiskim na gorącym uczynku usiłowania okradzenia jednego ze straganów aresztowano niejaką Weronikę Kiwirszównę (Piaski 36) i Eudokię Miazikową (Brzeg Antokolski 19).

RUCH POPULACYJNY.

W wejściu frontowym domu Nr 35, przy ul. Mickiewicza, znaleziono podrzutka w wieku trzech tygodni.

SYN.

70-letnia Zofia Pukszło (Nadleśna 41) zameldowała policji, że syn jej, Stanisław (Tartaki 26), żyjący w dostatku, wypędził ją z domu, pozostawiając bez opieki i bez środków do życia.

Widocznie „dorodny" synalek zapomniał o tym, że kodeks karny za tego rodzaju wykroczenie przewiduje karę do 2 lat więzenia .

„SPORT".

Jerzy Barbaryko (Bosaczkowa 3) zameldował policji, że będąc w towarzystwie kolegi został zatrzymany przez 3 podejrzanych osobników, którzy sterroryzowali ich i poranili nożami.

Jeden ze sprawców Stanisław Użarenicz (Krupniczy 3) został zatrzymany.

NIEOSTROŻNA JAZDA.

Przy zbiegu Trockiej i Niemieckiej zderzyła się taksówka, prowadzona przez Stanisława Łowcewicza (Beliny 55), z samochodem Adama Piekrskiego). Samochód rozbity. (Zb.)

RADIO

WILNO

PIĄTEK, dnia 21 lipca 1939 r.

6,56 Pieśń poranna. 7,00 Dziennik poranny. 7,15 Muzyka (płyty). 8,15 Kłopoty i rady. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13,05 Program na dzisiaj. 13,10 Muzyka lekka. 14,00 Koncert z udziałem Conchity Superv.a (śpiew). 14,40 Wileńskie wiadomości sportowe. 15,00 Muzyka popularna. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,10 Pogadanka aktualna. 16,20 Gustaw Jensen: Sonata e-moll op. 26. 16,45 Rozmowa z chorymi. 17,00 Z cyklu „Słynni soliści": J. Heifetz (skrzypce). 17,30 Wycieczki i spacery prowadzi Leon Szestakowski. 17,35 Pieśni włoskie w wykonaniu Edwarda Jakuć Jakutisa (tenor). 17.50 Gabriel Fauré: Muzyka do sztuki „Shylock" Haracourta. 18.00 Recital śpiewaczy. 18.30 Muzyka organowa w wykonaniu Władysława Kalinowskiego. 19.00 „Sielanka" — fragment z powieści. 19.20 Chwila Biura Studiów. 19.30 Przy wieczerzy. 20.25 „Podorywki i pomlony" — pogadanka rolnicza inż. Józefa Steckiewicza. 20.40 Audycje informacyjne. 21.00 Kwartety Beethovena — cykl. 21,35 „Balzac" — portret literacki. 22.00 Koncert poświęcony utworom Edwarda Griega. Transmisja z Oslo. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikaty.

SOBOTA, dnia 22 lipca 1939 r.

6,56 Pieśń: „Witaj Panno". 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka (płyty). 7.45 Koncert z Szopienic. 8,15 Z mikrofonem przez Polskę: „Pogoda w Orłowie". 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.05 Program na dzisiaj. 13,10 „Dzieci słuchajcie, radio gra" — audycja życzeń dla dzieci w opracowaniu Cioci Hali. 13.40 F. Smetana: Fragmenty z op. „Sprzedana narzeczona". 14,05 Utwory na wiolonczelę. 14,30 „Czyje to jest" — kwadrans speakera. 14,45 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Przygody Ślimaka Nieroby". 15.15 Koncert popularny w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej pod dyrekcją Władysława Szczepańskiego. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.10 Pogadanka aktualna. 16.20 Miguel Fleta — reportaż muzyczny. 16.55 Kronika wydarzeń w technice. 17.05 Muzyka węgierska. 17.30 Pogadanka radiotechniczna Mieczysława Galskiego. 17,40 Recital śpiewaczy Alicji Bandurskiej - Olszamowskiej (sopran). 18.00 Mało znane utwory. 19.00 „Przez siedem mórz, do siedmiu wzgórz" — wesoła powieść radiowa. 19.30 Audycja dla Polaków za granicą. 20.00 „Muzyka ludowa opowiada" — audycja słowno-muzyczna. 20.25 Audycja dla młodzieży wiejskiej: „Rola uniwersytetów wiejskich w rozwoju wsi" — pogadankę wygłosi Kazimierz Błoński. 20.35 Wileńskie wiadomości sportowe. 20.40 Audycje informacyjne. 21.00 Miłostki ułańskie — romantyczny wodewil. 22.00 Muzyka taneczna. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

BARANOWICZE

PIĄTEK, dnia 21 lipca 1939 r.

6,56 Pieśń poranna. 13,00 Wiadomości z naszych stron. 13.10 Koncert obiadowy (płyty). 13,55 Nasz program. 14.00 Koncert z płyt — „Pieśni polskie". 17.00 Z cyklu „Słynni soliści" J. Heifetz (skrzypce) płyty z Wilna. 17.30 Muzyka (płyty). 17,45 Gawęda ze słuchaczami — dyr. Z. Cis-Bankiewicz. 20.25 Pogadanka weterynaryjna: „Jak można się ustrzec przed porażeniem poporodowym u krów" — w opracowaniu dr wet. Anczykowskiego. 20.35 Wiadomości dla naszej wsi. 22,20 Kwartety Beethovena — cykl (płyty z Warszawy). 23.05 Zakończenie programu.

SOBOTA, dnia 22 lipca 1939 roku.

6,56 Pieśń poranna. 13.00 Wiadomości z naszych stron. 13,10 Koncert (płyty). 13,55 Nasz program. 14,00 Koncert południowy (płyty) 14,35 „Niebezpieczeństwo porażenia prądem" — pogadanka techniczna inż. Fryderyka Starka. 17.05 Muzyka węgierska (płyty z Wilna). 17,30 Pgadanka radiotechniczna Mieczysława Galskiego (z Wilna). 17.40 Recital śpiewaczy Rhcji Bandurskiej-Olszamowskiej — sopran (z Wilna). 20.25 Audycja dla młodzieży wiejskiej: „Prace przysposobienia rolniczego w lecie" — pogadanka w opracowaniu inż. Stanisława Krussa. 20.35 Wiadomości dla naszej wsi. 23.05 Zakończenie programu.

TEATR I MUZYKA

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA".

— **„Domek trzech dziewcząt". Występy M. Nochowiczówny i R. Petera.** Dziś grana będzie w dalszym ciągu romantyczna operetka z muzyką F. Szuberta **„Domek trzech dziewcząt",** która odniosła **wielki sukces** artystyczny.

Artyści biorący udział w wykonaniu tego arcydzieła muzycznego z Peterem, Nochowiczówną i Winieckim na czele, tworzą świetnie zgrany zespół. W akcie II menuet..

Ceny letnie. Wycieczki korzystają z ulg biletowych.

— **„Modelka".** We wtorek wchodzi na repertuar teatru opera komiczna Suppé **„Modelka"** w wykonaniu całego zespołu artystycznego pod reżyserią B. Fołańskiego. Kierownictwo muzyczne W. Siroty.

— W Krynicy — Dziś **„Słodka dziewczyna".**

— **Popołudniówka niedzielna w „Lutni".** W niedzielę najbliższą na przedstawieniu popołudniowym ukaże się klasyczna operetka z muzyką Szuberta **„Domek trzech dziewcząt"** w obsadzie premierowej.

Ciężka jest służba pol cjanta...
Tajemniczy zamach na posterunkowego i kontrolera skarb.

Koło wsi Stare Dworzyszcze (pow. brasławski, gm. bohińska) przejeżdżali służbowo na rowerach, w dniu 19 bm., poster. Józef Stopa, z posterunku PP w Bohiniach, oraz H. Wyżykowski, kom. Brygady Ochrony Skarbowej.

W pewnym momencie strzelił do nich 2-krotnie, prawdopodobnie z obciętego karabinu, nieznany mężczyzna, z wyglądu podobny do Cygana-żebraka, po czym porzuciwszy niesiony tobół zbiegł w krzaki w kierunku zaśc. Adonin — ostrzeliwując się. Napastnik oddał ogółem 6 strzałów.

Post. Stopa, ścigając zamachowca, wystrzelił za nim kilkakrotnie, jednakże bez rezultatu. Znalazł przy tym łuskę od naboju do karabina niemieckiego.

W porzuconym tobole zbiega znajdowały się przybory kowalskie.

Komenda Pow. PP w Brasławiu zarządziła po wypadku natychmiastowy pościg, sam komendant zaś, wraz z zawiadowcą, udał się na miejsce zamachu, w celu przeprowadzenia śledztwa. (Zb).

Burza nad Gudogajem
złamana wierzba przygniotła ucznia

W okolicy stacji kolejowej Gudogaj przeszła gwałtowna burza. Silny wicher złamał przydrożną wierzbę, która padając przygniotła Leona Bohme, ucznia gimn. lat 14 obywatela niemieckiego, który przebywa w Polsce na wakacjach. Bohme doznał złamania obu nóg poniżej kolan i został przewieziony do szpitala w Wilnie.

Od Wydawnictwa

1) Przy wypełnianiu przekazów prosimy o czytelne podawanie imienia, nazwiska i adresu oraz o wymienienie na jaki cel pieniądze są przysłane — prenumerata, ogłoszenie, ofiary.

2) Przy komunikowaniu nam o zmianie adresu prosimy podawać oprócz adresu nowego także i adres dotychczasowy.

Wybuch w Salamance

W wiosce Bracamonte, w pobliżu Salamanki z niewiadomych przyczyn nastąpił wybuch prochowni. Cała wioska uległa zniszczeniu. Na zdjęciu akcja ratunkowa w poszukiwaniu ofiar katastrofy. Mieszkańcy szukają pozałym swego mienia zasypanego gruzami.

Sygnatura: Km. 168, 328, 458/39 r.

Obwieszczenie

O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Baranowiczach rewiru II, Józef Ciechanowicz, mający kancelarię w Baranowiczach, ul. Jagiellońska Nr 18, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 31 lipca 1939 r. o godz. 9 w Baranowiczach, ul. Szeptyckiego Nr 36 odbędzie się 1. licytacja ruchomości, należących do Gerca Cyryńskiego, składających się z 2 radio odbiorników 4-lamp. f-my „Elektrit" Superhetorodyna — na prąd, 3 odbiorników radiowych f-my „Elektrit" 4-lamp. na prąd z głośnikami i 2 odbiorników radiowych 5-lamp. 7-obwod. f-my „Elektrit" typ „Maestro", oszacowanych na łączną sumę zł 2.150

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 17 lipca 1939 r.

Komornik
Józef Ciechanowicz.

Obwieszczenie

O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26.VI 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (D. U. R. P. Nr 62, poz. 580), podaje się do ogólnej wiadomości, że dn. 27 lipca 1939 r. o godz. 10 w lokalu zobowiązanego, zam. w Baranowiczach przy ul. Hoovera 16 celem uregulowania należności Skarbu Państwa Buraka Mendela, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości: 1 walce młyńskie f. Bruki Kancepolskie, komplet nowe, cena szacunkowa zł 1.500.

Zajęte przedmioty można oglądać w dn. 27 lipca 1939 r. o godz. 10 w lokalu zobowiązanego w Baranowiczach, ul. Hoowera 16.

Za Naczelnika Urzędu Skarbowego
Wł. Sokołowicz.
Kierownik Działu Egzekucyjnego.

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślik — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika"; Witold Kiszkis — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego"; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikulko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Niecięcki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Święcicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyljańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Ułańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.
Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY
miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju —3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wyraz, Najmniesze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych" nie przyjmujemy Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane" redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 20.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński" Sp. z o. o. Druk. „Znicz". Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40 Wyd. u B. Kotlarewskiego, Wileńska 18